OOSTPOST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 64 ZEVENDE JAARGANG. 1859

Prijs der Inteekening.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . . . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . . . . „ 13.—

De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 11 AUGUSTUS.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den *6den Augustus* 1859 N°. 63.

Bij Koninklijk besluit van 14 Mei 1859, no. 64, is benoemd tot consul der Nederlanden te Melbourne, voor Victoria, de heer J. W. Ploos van Amstel, en zulks ter vervanging van den heer Hugo van der Nahmer, aan wien, bij Z. M. besluit van dienzelfden dag no. 63, eervol ontslag uit die betrekking is verleend.

Bij Koninklijk besluit van den 10den Junij 1859, no. 64, is benoemd tot vice-president van den Raad van Nederlandsch-Indie, de heer A. H. W. baron de Kock, thans lid van dien Raad.

Bij Koninklijk besluit van den 10den Junij 1859, no. 65, is benoemd tot lid in den Raad van Nederlandsch-Indie, met ingang van 1 Augustus 1859, de heer mr. L. W. C. Keuchenius, oud-raadsheer in het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie, laatstelijk fungerend secretaris-generaal bij het Ministerie van Kolonien, en thans tijdelijk bij hetzelve werkzaam.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Koloniën, van den 11den Maart 1859, lt. A, no. 21, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland H. Kleijn van de Poll, laatstelijk resident van Bezoekie, verleend eene verlofs-verlenging voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 10den Junij 1859, lt. A. no. 3, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland mr. P. Brunsveld van Hulten, laatstelijk procureur-generaal bij het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indie, verleend eene verlofs-verlenging voor den tijd van drie maanden, buiten bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures H. A. F. de Vogel.

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, de ondermeester aan de gouvernements school te Probolingo A. van Velsen.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen.

Door den Algemeenen Boekhouder bij den Directeur van Financien, gedurende de maand Junij 1859.

BENOEMD:

Tot eersten klerk bij de algemeene boekhouding, de klerk bij dezelve J. P. Mutter.

Door den Directeur der burgerlijke openbare werken, gedurende de maanden Junij en Julij 1859.

OVERGEPLAATST:

Van Muntok naar Blinjoe (residentie Banka), de opzigter der derde klasse B. C. Lammerding.

Door de Hoofdkommissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indie, gedurende de maanden Junij en Julij 1859.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, het verleend eervol ontslag uit zijne betrekking aan den kweekeling bij de gouvernements lagere school te Pasoeroean F. H. Evers.

BENOEMD:

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Grissee, de derde onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Soerabaya M. J. J. Op de Laeij.

Tot derden onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Soerabaya, de ondermeester aan de gouvernements lagere school te Djocjocarta R. Burg.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school bij het marine-établissement te Soerabaya J. C. Le Clerq de Courcelles.

Tot ondermeester, de kweekeling aan de gouvernements derde lagere school te Samarang W. H. A. Harbrink.

Door den Resident van Pasoeroean gedurende de maand Junij 1859.

BENOEMD:

Tot schout bij de policie te Pasoeroean C. A. van Rhee.

Door den ambtenaar belast met de leiding van de dienst der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indie, gedurende de maanden Junij en Julij 1859.

ONTSLAGEN:

Op hun verzoek, eervol, de leerling telegrafisten A. F, C. Buckman te Kedirie en J. D. Tokaija te Bezoekie.

BENOEMD:

Tot leerling telegrafisten op het telegrafkantoor te Bezoekie F. C. D. Dutrieux en op het telegraafkantoor te Kedirie J. A. Adena.

Door den Resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, gedurende de maand Junij 1859.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, de inlandsche schrijver bij den rondreizenden civielen gezaghebber der groote en kleine Daijak, tevens fungerend zout-verkooppakhuismeester te Poelo Petak, W. A. T. van Steenbergen.

BENOEMD:

Tot posthouder te Schans van Thuijll F. Vuijk, op verzoek eervol ontslagen eerste stuurman bij de gouvernements marine, tijdelijk waarnemend posthouder der afdeeling Tanah Laoet.

Militair Departement.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het garnizoens-bataillon van Banka, de eerste luitenant J. B. de Graaf, van het corps,

OVERGEPLAATST:

Bij het garnizoen te Weltevreden, de officier van gezondheid der eerste klasse J. H. Le Pique, thans belast met de civiele en militaire geneeskundige dienst te Kedong Kebo.

BELAST:

Met de waarneming der civiele en militaire geneeskundige dienst te Kedong Kebo, de officier van gezondheid der tweede klasse A. G. Freijberg, thans te Batavia ter beschikking.

(*Voor de policie.*) De ondergeteekende maakt bekend dat wegens vertrek van den Heer J. Kuis, in diens plaats tot wijkmeester van wijk L°. M. is benoemd de heer Le Clercq.

De Assistent Resident voor de Policie,

(993) E. DIBBETS.

(*Voor het land*). De opziener van 's lands houtstapelplaats alhier brengt bij deze ingevolge missive van den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen dd. 21sten Julij jl. No. 4455, ter kennisse van belanghebbenden dat op Zaturdag den 27sten dezer aanstaande op de stapelplaats alhier publiek zullen worden verkocht 134 stuks Jattie-Dolken.

Soerabaya, *De Opziener der Stapelplaats*,

10 *Augustus* 1859. (1022) COENRAAD.

DE MOORD OP DE VIJF EIKEN.

In 1846 maakten de wel onderrigte Engelsche nieuwsbladen, op denzelfden dag, in nagenoeg gelijke bewoordingen, de twee onderstaande daadzaken bekend, als volgt:

Gruwelijke moord. — Aanzienlijke diefstal.

Geheimzinnigheid.

— Eergisteren nacht is er te Kendal, in Westmore„land, een moord gepleegd op het landgoed van „Docter War, *de Vijf Eiken* genoemd. Het slagtoffer dezer „misdaad is een jong dienstmeisje van vertrouwen, Sara ge„heeten, die in de afwezigheid van den geneesheer en zijne „dochter het huis bewaakte. Gisteren morgen zagen de „buurlieden, toen zij *de Vijf Eiken* voorbijgingen, de deur „openstaan en Sara onder aan den trap liggen, badende in „haar bloed en reeds door de doodelijke koude verstijfd. „Het ongelukkige meisje had niets aan het lijf dan haren „borstrok en hare kousen, half aangetrokken. Hare zaamge„gekrompene vingers omklemden eenen kandelaar. Deze „bijzonderheden, welke wij naar waarheid nederschrijven, doen „vermoeden dat Sara, op het hooren van gerucht, des nachts „opgestaan zij om de oorzaak daarvan op te sporen, en dat „men haar vermoord hebbe toen zij het ondereinde van den „trap bereikte; zij heeft twee wonden aan den hals, en eene „derde op de hoogte van de lever bekomen, allen met een „snijdend wapen toegebragt. — Eene geldkist, staande in de „slaapkamer van Docter War, is opengebroken geworden. „Men is nog niet bekend met den aard en het bedrag van den „diefstal, die hier begaan moet zijn. — De policie heeft reeds „een onderzoek ter zake doen instellen."

Ziehier de tweede daadzaak, op denzelfden dag door de Engelsche nieuwsbladen medegedeeld. Zij scheen ten eenemale vreemd aan de akelige gebeurtenis, waarvan wij het verhaal hebben gedaan, en, hoezeer de naam van Docter War er ter loops in voorkwam, mogt zij op verre na de algemeene nieuwsgierigheid niet in die hooge mate opwekken.

Noodlottig ongeval.

— Eergisteren avond had er op den„weg van B... naar „G... een noodlottig ongeval plaats. Sir Thomas Redwood, „baronnet, had met een talrijk gezelschap bij lord Races „gedineerd. Te acht uur, ongelukkiger wijze bij zeer duister „weder, besteeg hij eene *dog-cart* om zich naar zijne woning „te G... te begeven. Aan den uithoek van een klein „boschje gekomen, waar zich eene herberg bevond, die „voor eenige weken gesloten was, deden drie schoten — ver„moedelijk niet op den persoon van Sir Thomas gerigt, „want hij werd niet getroffen — zijn paard schrikken en „doorgaan. Twee honderd schreden verder stiet het paard „zoo geweldig tegen eenen, dwars over den weg gespannen „keten, dat het nedersloeg en het rijtuig medesleepte. Sir „Thomas werd op meer dan dertig voet afstands op den „grond geworpen en doodelijk gekwetst. Eerst twintig „minuten later kwam de eerwaardige docter War, die insge„lijks bij lord Races gedineerd had, op de plaats des onge„vals. Hij rigtte zijnen doorluchtigen vriend op en voerde „hem met zich: doch de gewonde gaf onder weg den geest, „na hem het verhaal gedaan te hebben van de door ons „vermelde bijzonderheden. Men zal zich herinneren dat de „eenige zoon van Sir Thomas, Archibald Redwood, na een „jaar gehuwd te zijn geweest met de oudste dochter van „lord Meredith, nagenoeg onder gelijke omstandigheden, door „een val van het paard het leven verloor. Deze familie, waar„van het laatste lid op eene zoo noodlottige wijze is omge„komen, is thans in Engeland uitgestorven."

Deze laatste opmerking, benevens de zoo natuurlijk weder opgewekte herinnering aan den dood van Archibald Redwood, gaven te kennen dat de dagbladschrijvers in dit *noodlottige ongeval* niets zagen dan een gewoon ongeluk, zonder daarmede de gedachte aan eenige misdaad, hoegenaamd, te verbinden. Het was de uitslag van het onderzoek en van de geregtelijke nasporingen, waartoe de moord van Sara aanleiding gaf, die licht over deze zaak verspreidde, door de ontdekking van het onderlinge verband tusschen de beide gebeurtenissen.

Laat ons thans de ontwikkeling van dit geheimzinnige drama schetsen, alsmede de tooneelen welke hetzelve voorafgingen.

Docter War had in de uitoefening der geneeskunde eenen grooten naam verworven, en was, van een armen drommel, wat hij bij den aanvang zijner loopbaan was, een vermogend man geworden. Na een arbeidzaam leven van meer dan veertig jaren, had hij zijne praktijk vaarwel gezegd. Docter War was eene bron van goedheid, zoowel als van kennis. De eenige lofwaardige daad van den geneesheer waarmede de lezer, tot goed verstand van dit verhaal, dient bekend te zijn, was de bescherming zijner zuster, mistress Repton. Te gelijker tijd dat zij weduwe werd van een dapper officier, die haar in zwangeren staat, zonder middelen achterliet, verloor War zijnen eenigen zoon, zonder dat hem de hoop overbleef een anderen te krijgen, ten ware de hemel hem eene dier wonderdadige zegeningen hadde weggelegd.

(*Voor het land.*) Naar aanleiding eener van hoogerhand bekomen magtiging, zal op *Dingsdag den 23sten Augustus* 1859 des morgens ten 8 ure, ingevolge de aankondiging vervat in de *Javasche Courant* van *den 30sten Julij* en *3den Augustus* 1859. *№.* 61 en 62, door den ondergeteekende ten zijnen bureele publieke uitbesteding worden gehouden voor de levering van diverse artikelen van inlandschen oorsprong ten behoeve van den Artillerie Constructie Winkel gedurende het jaar 1860.

Omtrent de voorwaarden dezer uitbesteding kunnen dagelijks van des morgens 8 tot des namiddags 12 ure (Zondagen uitgezonderd) ten bureele van den ondergeteekende de verdere inlichtingen verkregen worden, alwaar eene opgave der marktprijzen van de onderscheidene artikelen ter speculatie van gegadigden ter lezing zal gereed liggen.

De Directeur van opgemelden winkel,

(1018) VREEDE.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 8 Augustus No. 62, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgenden boedels:

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Sumanap, van Wijlen den Boeginees Maulana en den Arabier Sech Oebit bin Salim bin Doman.

Door de Agenten der Soerabayasche Weeskamer te Kediri, van wijlen den heer Johan Christiaan Beijlon.

Door den gesubstitueerden Executeur te Pecalongan, van wijlen den gepensioneerden majoor der infanterie, ridder der Militaire Willems orde 4de klasse Cornelis Sickesz.

Door de Testamentaire Executrice te Soerabaya, van wijlen den majoor der Infanterie W. A. C. Ardesch.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het Jaar 1859.

In de maand Augustus op den 18den.
" " " September " " 2den en 18den.
" " " October " " 3den " 18den.
" " " November " " 2den " 18den.
" " " December " " 3den " 19den.
des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 12den Augustus 1859.

Voor de woning van den heer J. E. van der Wijk, in de Kalisosok No. 2.

Op Zaturdag den 13den Augustus 1859.

Bij de heeren Hill Broekman & Co aan de Kaliemaas.

Op Maandag den 15den Augustus 1859.

Bij den pachter der pandjeshuizen The Tiansoe, op Pasar Besaar.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

G. J. IMBERT.

MET

H. F. POTTER.

SOERABAYA, 10 *Augustus* 1859. (1021)

GEBOORTEN.

Bevallen van een *ZOON*, D. KUNEMAN, *Martherus*.

SOERABAYA, 5 *Augustus* 1859. (1000)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed onze jongste dochter JOHANNA KRISTINA FREDERIKA, oud omtrent 3 jaren.

SOERABAYA, J. VAN DER ROEST.
den 10 *Augustus* 1859. N. P. VAN DER ROEST.
(1020) geb. *Geerling*.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Vrijdag 12*den Augustus.*

Ten huize van J. E. VAN DER WIJK.

In de *Kaliesossok N°.* 2,

VAN

EENEN ZEER NETTEN INBOEDEL,
2 GLOBES.
1 NIEUW DERTIENSCHOTSPISTOOL, waarmede zonder kruid wordt geschoten, enz. (973)

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 13*den Augustus a. s.*

In de pakhuizen van den ondergeteekenden aan de *Kaliemaas* van 55 GROOTE PAARDEN waaronder schoone RIJ- en SPANNEN WAGEN-PAARDEN, pas aangebragt van het eiland *Savoe*, per de klipper schoener **Reijnhardt**, als mede 100 picols JAGON.

(1010) **HILL BROEKMAN & CO.**

UITBESTEDING.

Op *Zaturdag den* 13*den dezer* des morgens ten $8^1/_2$ ure ten bureele van den Direkteur van het Marine Etablissement voor de LEVERING van EEN HONDERD VIJFTIG STUKS SLAGTOSSEN.

De betrekkelijke voorwaarden liggen ter lezing ten kantore van

Den Direkteur voornoemd,

(990) **KUIJP.**

EXECUTORIALEN VERKOOP.

Op den 25*sten Augustus* 1859.

Zal door tusschenkomst van het vendu-kantoor te *Rembang*, voor het woonhuis gelegen te *Merayon*, worden verkocht:

Een Planken Huis met sirappen gedekt met bijgebouwen.
Twee Tabakschuren van Djatie hout.
Twee dito " Wild "
Een dito " Djatie houten dolken
benevens de in die schuren aanwezige **Inventaris** en voorradige **Houtwerken.**

EN

Eene hoeveelheid **Tabak**, geraamd op *een honderd duizend pond*, staande op stapels, afkomstig van de laatste oogst.

Het een en ander te zamen uitmakende de zoogenaamde

PARTIKULIERE TABAKS-ONDERNEMING,

MERAYON.

Informatien te bekomen bij MR. W. s' JACOB te Soerabaya. (1019)

Den 17*den Augustus a. s.*, zullen op de VENDUTIE van den Heer COUWENBERG, ook verkocht worden de goederen van wijlen den Heer S. DIK CORNELZ, als: REISKOFFERS, KLEEDEREN, etc., etc. volgens inventaris.

SOERABAYA, *De Executeur,*
11 *Augustus* 1859. (982) H. L. RADEMAKER.

VENDUTIE.

Op Donderdag den 18*den Augustus Eerstkomende.*

Zal ten kantore van den ondergeteekende in openbare veiling aan den meestbiedende worden verkocht, het **ERF** en **HUIS** gelegen in de kampong *Mergo-Yosso*, bij de verponding geregisteerd sub *№.* 1361, thans verhuurd aan den Heer J. VAN DELDEN, of toebehoorende aan den Chinees THE BOEN TJANG.

Nadere informatien te bekomen bij

den tijdelijk waarnemende Notaris,

(1017) **T. A. KLINKHAMER.**

Met referte tot dezerzijdsche in de *Java Bode* en in het *Bataviasche Handelsblad dd.* 16 *Julij jl. N°.* 57 geplaatste annonces dd. 11 te voren, maakt de Weeskamer bekend dat de verkoop der daarbij bedoelde vastigheden van SAID ACHMAT BIN DJAFFAR ASSEGAF, door haar zal bewerkstelligd worden op *Vrijdag den* 19*den dezer*, ten haren localen bij welke gelegenheid tevens zullen worden verkocht diverse boedelgoederen.

SOERABAYA, *De Secretaris Weeskamer,*
(998) J. T. DEIBERT.

Op den 20sten dezer maand zullen door den ondergeteekenden bij inschrijving worden verkocht:

130 balen JAVA TABAK

hoofdmerk **V R** wegende 20236 A. ₶ uit den oogst van 1858.

De monsters kunnen reeds nu ten onzen kantore bezigtigd worden, terwijl de inschrijvingsbilletten ten 12 ure geopend zullen worden.

(1003) **B. J. VAN ECK & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP AMBON,

Kapitein W. VOGEL,

zal *den* 14*den a. s.*, naar MACASSER, TIMOR en de MOLUCCOS vertrekken. Adres bij.

(995) **W. CORES DE VRIES.**

HET VERTREK

DER STOOMBOOT OENARANG.

KAPITEIN S. VAN HULSTIJN.

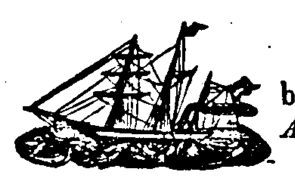

Naar BATAVIA via SAMARANG, is bepaald op *den* 14*den* en 28*sten Augustus aanstaande.*

Voor vracht en passage gelieve men zich te adresseren, bij

De Agenten,

(983) **ADAM & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

VRACHT EN

PASSAGE NAAR BANJARMASSING.

Wordt aangeboden met het Nederl. Ind. Barkschip

SALMA,

Kapitein S. JAKIN,

om ten spoedigste te vertrekken.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij den eigenaar SAID IBRAHIM BIN PANGERANG SAID ALOEWIE ALHABASSY.

SOERABAYA, *den* 5*den Augustus* 1859. (1008)

---

welke de wetenschap buiten magte is te vermoeden.

Aangespoord door edelmoedigheid, zoowel als door den wensch om de ledige ruimte in zijn hart aan te vullen, had War het kind zijner zuster tot zoon aangenomen. Walter Repton werd dien ten gevolge in het huis en op kosten van zijnen oom opgevoed; en men zou kunnen zeggen dat hij nooit eene andere familie gekend had dan die van den docter en de goede Mevrouw War, want Walter was naauwelijks twee jaren oud, toen zijne arme moeder overleed. Hij was, alzoo, vermoedelijk bestemd om eenmaal de aanzienlijke nalatenschap van mijnheer en mevrouw War te erven, toen de laatste op zekeren morgen even ontsteld als verheugd, haren echtgenoot kwam berigten dat zij zwanger was.

Deze ongehoopte zwangerschap vervulde de echtgenooten, die beiden den vijftigjarigen leeftijd overschreden hadden, met blijdschap; maar zij was voor den docter te gelijker tijd eene bron van bekommering, daar hij door dezelve al de opgevatte en gekoesterde ontwerpen, ten aanzien van zijnen neef, in rook zag verdwijnen. De arme knaap alleen gevoelde het gewigt dezer teleurstelling niet. Hij vond zelfs dat zijn oom zich eene overbodige moeite aandeed met hem onder het oog te brengen dat de verpligting om hem eene toekomst en een bestaan te verzekeren, voortaan op hemzelven zoude rusten; zoo eenvoudig, zoo natuurlijk scheen hem de zaak toe.

Mevrouw War, bij wie het moederlijk eigenbelang zicē sterk begon te openbaren, en die van den kant haars echtgenoots vreesde voor eene of andere zwakheid, ten nadeele van het kind dat zij nog onder het hart droeg, hield niet op met bij den docter aan te dringen dat hij Walter uit het huis zoude verwijderen, evenwel zorg dragende dat het hem aan niets konde ontbreken. Eenige weken na de bevalling van Mevrouw War, die eene dochter ter wereld gebragt had, werd Walter, goed uitgerust en van krachtige aanbevelingen voorzien, naar Indië ingescheept.

Walter was toen tien jaar oud. Hij was een schoon gevormde knaap, stevig van ligchaamsbouw, wel opgevoed, vlug van geest, regtgeaard, standvastig en beraden. Hij betoonde zich, zoo niet ongevoelig, want hij stortte vele tranen, ten minste schijnbaar gelaten over deze verbanning uit de zoo herbergzame woning zijner kindschheid, die hij als zijne eigene had leeren beschouwen.

Toen het oogenblik der scheiding daar was, omhelsde hij snikkende zijn oom en zijne tante, en zeide op een toon, vaster dan men van een kind van zijnen leeftijd zoude verwachten: — „Ik ga heen als een brave jongen; als een eerlijk man hoop ik weder te komen, als thans de weldaden waardig, die gij mij bewezen hebt, en die ik nimmer vergeten zal, in welke omstandigheden ik mij ook moge bevinden.

Deze weinige woorden, en nog meer de toon waarop Walter ze uitte, maakten eenen diepen indruk op den docter en zijne vrouw, en deden hunne tranen vloeijen. Beurtelings wendden zij hunne blikken van Walter op hunne dochter, en van hunne dochter op Walter.

De verloving welke zij dus zwijgend tot stand bragten was in hunne wederzijdsche gedachte eene toekomstige schadeloosstelling voor Walter wegens het verlies dat hij door de geboorte van Alice in hunne liefde en in zijne vooruitzigten leed.

II

Zeventien jaren waren verloopen. In dien tusschen, tijd was Mevrouw War gestorven. Hare laatste woorden tot haren echtgenoot waren de volgende: — „Walter houdt de belofte die hij ons gedaan heeft; hij is buiten twijfel een moedig en edel jongeling. Ik zou gelukkig zijn indien ik wist dat hij eenmaal de echtgenoot van Alice werd. Onderhoud gij deze gedachte bij onze dochter.

Deze wensch, waaraan hij ook in alle andere gevallen zoude gehoor gegeven hebben, was te zeer in overeenstemming met zijne eigene lievelingsdroomen, dan dat hij niet alles, wat in zijn vermogen was, zou in het werk stellen, om hem te vervullen. Korten tijd na den dood zijner vrouw had War zijne praktijk nedergelegd en het landgoed *de Vijf Eiken* gekocht, dat omtrent veertig mijlen van Londen verwijderd was. Hij leefde er zoo gelukkig als dit mogelijk was met 3000 pond sterling inkomen, eene rijke wetenschappelijke bibliotheek en eene dochter om wier portret men aanzoek had gedaan, om tot sieraad te strekken in een *Book of beauties* waarvan tien duizend exemplaren werden opgelegd.

De tijd dien War buiten *de Vijf Eiken* doorbragt, bepaalde zich tot eene maand elk jaar, welke hij besteedde aan het afleggen van bezoeken bij de naaste bloedverwanten zijner overledene vrouw. Gedurende eene afwezigheid van dezen aard nu, vielen de gebeurtenissen voor, die wij boven medegedeeld hebben. Wij zullen er thans de ongelukkige omstandigheden en de treurige gevolgen van verhalen.

Walter Repton had, weinig tijds na zijne komst in Indie eene neiging voor de krijgsdienst betoond, die zich eensklaps ontwikkeld had door zijne tegenwoordigheid, als gedwongen getuige, bij twee of drie gevechten tusschen de Engelschen en de Indianen. Zijn oom kocht daarom eene aanstelling tot luitenant voor hem. Walter had zich in alle

BENOODIGD.

f 50,000 à *f* 60,000 voor reparatiekosten van het Nederlandsche Barkschip **SAMUEL HENDRIKUS**, kapitein A. G. Bouten, waarvan reeders zijn de Heeren G. H. Stoltenberg & Zoon, te Rotterdam; zijnde de gezagvoerder genegen om tot voormeld bedrag wissels op zijne reederij af te geven.

Reflecterenden gelieve hunne aanvragen in te zenden voor of uiterlijk op ultimo Augustus eerstkomende des middags ten 12 ure ten kantore van den ondergeteekende tijdelijk waarnemend Notaris te *Soerabaya.*

(1016) T. A. KLINKHAMER.

De kantoren van den Notaris **BUSKEN HUET**, en den Advocaat en Procureur **Mr. KOOIMAN**, worden *den* 15 *dezer* verplaatst, naar het Huis aan de Groote Rivier, laatst gebezigd tot Hotel de Commerce.

(1025)

LET WEL.

De ondergeteekende maakt bij dezen het geachte publiek bekend, dat hij zich disponibel stelt, tot het STEMMEN van PIANO'S.

(991) **B. H. FELTKAMP.**

Wordt ter overname aangeboden eene bloeiejende.

DAG EN KOST SCHOOL,

te Samarang met meubilair en toebehooren adres met franco brieven onder Lett. **M.** bij de uitgevers dezer *Courant.* (1012)

TE HUUR.

EEN HUIS, in de *Rosendoornlaan.* Te bevragen bij

(996) J. DE ZOETE.

TE HUUR.

HET HUIS in de *Kalisossok N°.* 2, thans bewoond door Mevr. Hartog, te bevragen bij J. HAGEMAN. J. C. z. (992)

ONTVANGEN.

Fijne **Bordeaux** en **Bourgogne.**

" **Rhijnwijn**	Carte Blanche en Moselblümchen.
All' sopps op	Kruiken en Flesschen.
Porterbier op	Heele en Halve Flesschen.

Cognac *John Albertij.*

Puike **Manilla Sigaren** No. 2.

gewoon model van 1857 en 1858.

" **Punt-Sigaren** No. 2.

" **Zoetemelksche Kaas** in blik

" **Boter, Edammer-kaasjes, Hammen, Gerookt vleesch, Gerookte ossenhaasjes, Varkens zult, Saucissons, Versche zalm, Melk** in blikjes **Oxtail-soup, Groenten** in potten etc. etc.

(1024) Bij **GEBR. VAN DELDEN.**

PUIKE BOTER

(1013) bij L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

HOUDERS van	HET COGNOSSEMENT
van Groos Delft.	100 vaatjes BOTER.
Z / V G / B	50 kistjes KAAS.
K / V G / B	15 " "
	29 kelders BESSENSAP.
	5 kelders FRAMBOZEN AZIJN.
V G / D	50 kelders GENEVER.

aangebragt van Rotterdam per het Nederlandsche schip *Factorij*, kapitein J. Janzen, en afgeladen door den heer J. Koster van Groos, gelieve zich ten spoedigste bekend te maken.

(1023) Bij **J. F. VAN LEEUWEN & CO.**

PAS ONTVANGEN.

Prachtige **Bloemen.**
Neteldoeksche **Japonnen** met **Volans.**
Effen en gebloemd **Neteldoek.**
Barége in kleuren.
Voergaas en groen **Gordijngoed.**
Zwart en wit **Glimmend Katoen.**
Blonde en **Kant** in verschillende breedten.
Glacé en Zijden Handschoenen voor **Dames.**
Witte en zwarte **Zijden Kousen.**
Corsetten à la minute.
dito gewone.
Dames en Heeren **Zakdoeken.**
Zwarte **Zijden dassen.**
Fijne **Lakensche Petten** en **Heerenhemden.**
Banket, Chocolade, Suikerwerk en **Peperment** en acht-dagen loopende **Amerikaansche Klokken,** bij

(1002) **F. KIEL.**

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

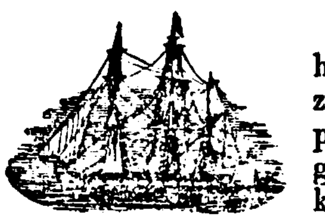

Op een nader te bepalen dag in het laatst van de maand *Augustus*, zal door D. D. van Boeckholtz, publiek worden verkocht, het Engelsche Barkschip **METEOR**, kapitein W. Lully, groot 426 tonnen, zoo als hetzelve alhier op de reede is liggende, met deszelfs **Masten, Raas, Stengen, Staand** en **Loopend Want**, een **Stel Zeilen**, benevens een **Anker** en **Ketting**, zullende de verdere **Inventaris** afzonderlijk worden verkocht.

Nadere informatien bij

(1027) *De Agenten*,

MACMILLAN MARTEN & CO.

IJS.

Verkrijgbaar bij de ondergeteekenden tegen 20 cents het pond, en bij 10 of meer ponden in eens, tegen 15 cents.

(962) **MOSSEMBEKKER & CO.**

VIOOL-SNAREN.

In stellen van vijf waarvan eene **G**, eene **D**, eene **A**, en twee **E**- snaren, ad *f* 6.— per stel contant.

(967) Bij **LE ROY & CO.**

BIJ OEI MOELIEM.

KAMPONG KEMBANG DJEPOON,

PAS ONTVANGEN.

Puik, Puike **Boter**............... *f* 17.— per vaatje.
Manilla Cigaren No. 2 ...... " 23.— " 500 stuks.
Amerikaansche Klokken, in houten kast, loopende acht dagen ad. *f* 20.— per stuks.
Alle soorten **Dranken** van de beste merken mede voorhanden.

(997) Alles à contant.

GUITARSNAREN.

In stellen van veertien waarvan eene **E**, eene **A**, en eene **D** snaar; twee **G** en drie **B** snaren en zes quinten; ad *f* 10.— per stel contant.

(972) Bij **LE ROY & CO.**

Ontvangen per de Celeritas.

PUIKE HAMMEN.
VOGELZAAD.
GESCHILDERDE BLIKWERKEN.
en vele andere artikelen meer.

(1011) Bij **OECHSMAN.**

239ste STAATS LOTERIJ.

LOTEN voor deze LOTERIJ uit de collecte van Gebr. Polak Daniels, verkrijgbaar bij de ondergeteekenden en de heeren Weyermans & Co, te *Pasoeroean* tegen ondervolgende prijzen:

Een **Geheel** lot.................. *f* 100.—
Een **Half** id..................... " 50.—
Een **Vijfde** id.................... " 20.—
Een **Tiende** id.................... " 10.—

(1015) **LE ROY & CO.**

HOLLOWAY'S PILLEN.

Zijn onschatbare geneesmiddelen voor alle ongesteldheden eigenaardig aan warme klimaten, bijzonderlijk voor die welke voortvloeijen uit eenen ongezonden toestand der lever en eenen tragen bloedsomloop. — Gal, hoofdpijn winderige uitrekkingen, zuurheid der maag, hartkloping, verstoorde rust en algemeene verzwakthied worden allen spoedig genezen door deze onvergelijkelijke Pillen. Zij werken voornamelijk op de maag en de lever, gevende aan het inwendige sap deszelfs ontbindende krachten terug en veroorzaken eene regelmatige beweging van gezonde gal. Het bloed, vroeger besmet door de ziekelijke afzonderingen der lever, volkomen gezuiverd zijnde door deze Pillen, spoort ieder orgaan tot deszelfs geregelde actie aan, en verschaft op nieuw voedsel, in plaats van vergift, aan het ligchaam, waardoor het vleesch deszelfs oorspronkelijke hardheid herkrijgt.

Verkrijgbaar à *contant* bij LE ROY & CO, te *Soerabaya.* (1001)

THÉATRE FRANÇAIS DE SOURABAYA.

Avec la permission de Monsieur le Résident.

VENDREDI 12 *AOUT.*

5me Representation du 2e et dernier mois de l'abonnement.

LES DIAMANS DE LA COURONNE.

Opera comique en 3 actes.

Musique de Auber.

VAN KINSBERGEN.

(1014) Directeur Gérant.

---

omstandigheden gedragen met eene dapperheid, die zijnen hartstogt voor zijne betrekking bewees, en was tot den rang van kapitein opgeklommen met de eerlijk verkregen reputatie van een goed soldaat.

Walter, die vurig wenschte zijn oom weder te zien, en vooral om kennis te maken met zijne nicht, verzocht, na dit langdurige verblijf en Indie, verlof en kwam te Plymouth aan.

Docter War voorspelde zich, zooals men denken kan, eene groote vreugde van het vooruitzigt zijnen neef weder te zien. Verhinderd zijnde hem in persoon op *de Vijf Eiken* te ontvangen, had hij Sara, het ongelukkige dienstmeisje, opgedragen alles voor de komst van Walter in gereedheid te brengen; tegelijkertijd had hij aan dezen geschreven om bezit te nemen van het huis tot aan zijne terugkomst, die op twee of drie dagen daarna vastgesteld was, en het zich zoo gemakkelijk te maken als of hij in zijne eigene woning ware.

Een stuk van dezen brief werd in het spreekvertrek gevonden, op den oogenblik dat de policie haar onderzoek aanving, welke zich tegelijkertijd overtuigde dat noch de vensters, noch de deuren eenige sporen van inbraak droegen.

Het huis was ledig toen men er binnen trad om het lijk van Sara weg te halen; maar het was gemakkelijk, niet alleen om er de bewijzen te ontdekken van tijdelijk verblijf van een man, maar zelfs om duidelijk aan te toonen dat die man had gesoupeerd en naar allen schijn zeer op zijn gemak, anders ware de tafel afgenomen geworden, zoo als men verwachten kon dat in gewone omstandigheden altijd plaats had.

De eerste persoon, op wien verdenking viel, was zekere Jozia, de erkende vrijer van Sara. Deze Jozia was een arme drommel van een komediant, en behoorde tot eene reizende troep tooneelspelers, die op gezette tijden de landstreek doorkruiste. Maar deze ongelukkige bewees ten klaarsten zijn *alibi.* Op den avond van den misdaad had hij, in een huis te Londen, proeven gegeven van buikspraak — eene kunst waarin hij uitmuntte. Hij was daar gebleven tot drie uur des morgens, en had dus, met geene aardsche magt, op *de Vijf Eiken* kunnen terug komen om er den moord te plegen. Jozia, die smoorlijk verliefd was op Sara, gaf zich aan eene geweldige vlaag van wanhoop over, bij het lijk van het ongelukkige meisje; hij bood zelfs zijne diensten aan, en, des vereischt, de hulp van hetgeen hij pralend *zijne kunst* noemde, om tot de ontdekking van den schuldigen te komen.

Hij was het die de aandacht van den policiebeambte, den heer Foreign — overigens een der bekwaamste mannen in het vak — vestigde op het stuk van den brief van docter War aan Walter Repton, dat in het spreekvertrek gevonden was.

Na eene kortstondige aarzeling, die zich zeer wel gissen laat, moest men den door Jozia geopenden weg wel inslaan. Men riep alle leveranciers op, die levensmiddelen in het landhuis gebragt hadden. Een hunner, de fruitverkooper, verklaarde in het spreekvertrek een jong mensch gezien te hebben van hooge gestalte, doch met den rug naar de half openstaande deur gekeerd met eene half burgerlijke, half militaire kleeding, en die hem had toegeschenen geheel en al het uiterlijk van een officier te hebben. Verder was zijne nieuwsgierigheid niet gegaan; het voornaamste was dat hij het gelaat van den jongeling niet had kunnen zien, alhoewel hij wel overtuigd was dat het de neef van den heer War was, over wiens komst Sara de nabuurschap met allerlei geruchten vervuld had.

Dit was het begin van zeer ernstige vermoedens.

Docter War kwam reeds den volgenden dag op *de Vijf Eiken* terug, en verklaarde dat men hem, behalve zijn zilverwerk, nog 2000 pond sterling aan gouden banknoten ontstolen had. Alice had gelukkig al hare kleinooden medegenomen, met uitzondering van een klein kruisje, waarvan zij eene beschrijving gaf, en dat een wonderwerk van kunst was, gemakkelijk te herkennen. Bovendien zou een goudstukje, spaansche munt, waarvan het jaartal nauwkeurig opgegeven was, en dat zich onder het gestolene geld bevond, tegen den dief of de dieven kunnen getuigen.

Nadat War zijne verklaring gedaan had, leide men hem het stuk van den brief voor, dat men in de spreekkamer gevonden had. De arme man viel op zijnen stoel, met den uitroep:

— Dat is mijn schrift!

— En die brief was aan den heer Walter Repton gerigt?

— Helaas! ja....

— Waar hield uw neef zich te Londen op?

— Hij was afgestapt in Hummen 's Hotel.

War was als van den bliksem getroffen, toen de heer Foreign, ter versterking van dit vermoeden op de schuld van Walter, hem de verklaring van den fruitverkooper mededeelde. De docter zou zich gaarne het verlies van zijne zilverwerken en van zijne 2000 pond sterling getroost hebben, om het onderzoek te stuiten; doch de moord van Sara stond de justitie niet toe hare oogen te sluiten.

(*Wordt vervolgd.*)

PAS ONTVANGEN.

IN HET HEEREN MODEMAGAZIJN

VAN

W. A. DE VEY opvolger van **G. L. VAN DER ELST.**

COSTUUM DEGENS met dubbele scheden } voor heeren Residenten, Assistent Residenten,
CLACQUEN met echt gebrillanteerde lissen } Controleurs en Ingenieurs.
BORDUURSELS. }

Goud en Zilver GALON voor Heeren Hoofdofficieren.
Id. id. Id. ID. „ „ Kapiteins en Luitenants.
Id. id. Id. ID. „ „ Civiele ambtenaren.

VERDERS.

Een factuur differente soorten VESTKNOOPEN (1026)

DIRECT UIT PARIJS ONTVANGEN.

Een Keurig Assortiment fijne *Parijsche Bloemen*, bestaande in — Rozen, Camelias, Roseknoppen, Frivolites en Hangende takken. — Ronde opgemaakte Dames-hoeden (Capines) naar den allerlaatsten smaak, in diverse fraaije couleuren van mode. — Zwarte en witte Zijden Blonde in verschillende breedten. — Zwarte Zijden Mitaines. — Barèges Echarpes in diverse dessins en breedten en couleuren. — Satijnen idem met fraaije lange Zijden franjes. — Extra fijn Tarletan in diverse couleuren.— Crénolines met souple Stalen veeren. — Jaconetten en Organdie Robes met Strooken. — Prachtig opgemaakte gecouleurde en zwarte Mantilles. — Idem idem Sorties de Bal. — Uni en gestreepte Barèges. — Barège Robes met volans. — Prachtig Moiré en Chinesche Zijden Robes in lieve couleuren. — Een fraai assortiment der Nieuwste Parijzer Waaijers.

(1006) **Bij D. MAURITZ MARTENS.**

PER CELERITAS ONTVANGEN.

Haagsche Beschuitjes van Nicola.
Gekleurde Erwten.
Dominé Klontjes.
Demandes et Reponses.
Poederchocolade, merk Beijenkorff.
Fransche Koperen Kantoorlampen.
Zuren in kelder en stopflesschen.
Amandelen.
Krenten.
Blikken Groenten als: Asperges, Doperwten, Capucijnders.
Vruchten op Water.
Gebeukte Lengvisch.
Versche Zalm.
Cervelas Worst in blik.
Keelen en Lippen.
Smalle en breede Uni Satijnen Linten.
Kapittel Stokjes.
Frambosen Koekjes.
Chocolade Vruchten.
Pistaches.
Groote Mahonyhouten Toilletten.
Engelsche Bronsen Kantoorlampen.
Smirna Vijgen.
Pruimedanten.
Rozijnen.
Alkmaarder en Boekweiten Gort.
Curaçaosche Limoensap.
Machinaal Roggenbrood in blik.
Gerookte Zalm.
Gemarioneerde Haring.
Theebanket.
Vergulde en verzilverde beursgarnituren.

BENEVENS OP NIEUW:

Echte JOUVIN GLACÉ DAMES HANDSCHOENEN van gerenommeerde qualiteit.

(1007) **Bij D. MAURITZ MARTENS.**

ONS FEUILLETON.

Het moge, bij den eersten oogopslag, vreemd — wie weet het? — belagchelijk, voorkomen, dat wij trachten de aandacht onzer abonnés te vestigen op een zoo ondergeschikt onderwerp als het feuilleton eener courant. Wij zouden hierin kunnen toestemmen indien wij — gelijk zoovelen doen — dat feuilleton als eene bloote bladvulling wilden beschouwen. Ware dit zoo, dan zoude het in een nieuwsblad zeer misplaatst zijn. Wij gaan evenwel van een ander gezigtspunt uit, en vertrouwen dat de voortgang der letterkunde, even als zoovele andere takken van wetenschap, ook aanspraak heeft in openbare geschriften te blijken. Zij kan dit niet beter doen, dan door voor zich zelve te spreken.

Indien wij tot nog toe niet veel stukken geleverd hebben, die in staat waren de aandacht van het publiek te boeijen, zoo moet men dit niet wijten aan de weinige belangstelling die wij zelven in het onderwerp hadden, maar wel aan de weinige hulpmiddelen die ons ten dienste stonden.

Thans is dit anders. Wij weten dat de volmaking van elk onderdeel, tot de volmaking van het geheel toebrengt; en de gelegenheid om ons feuilleton in degelijkheid te doen winnen, heeft zich slechts behoeven aan te bieden, om gretig door ons te worden aangegrepen.

Wij stellen ons voor om voortaan zoo veel mogelijk nieuwe stukken te leveren, die niet gelijktijdig in andere Nederlandsche periodieken kunnen voorkomen, en die zich door boeijenden inhoud, belangrijkheid van onderwerp en schoonheid van uitvoering onderscheiden.

Het moet voorts geene verwondering baren dat wij ons, zoo niet uitsluitend, toch grootendeels tot voortbrengselen uit den vreemde zullen bepalen. Wat den bodem der Nederlandsche letterkunde aangaat, deze is, waar het de aankweeking van romantische vruchten geldt, met weinig vruchtbaarheid gezegend, en het is niet zonder reden dat men vertaalde romans boven het meerendeel der oorspronkelijke verkiest. Wij gelooven daarom gerustelijk de nationaliteit te mogen opofferen, waar dit met grond kan worden gedaan.

Op grond van het vorenstaande wagen wij het de aandacht onzer abonnés te vestigen op het verhaal dat in ons nummer van heden voorkomt; getiteld DE MOORD OP **De vijf Eiken.** Wij zullen de beoordeeling geheel aan de abonnés zelven overlaten en besluiten met de verzekering dat het ons streven zal zijn, aan ons bovenbedoeld voornemen gevolg te geven.

SOERABAYA, den 11den Augustus 1859.

— Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal is den 6den dezer te Probolingo aangekomen en aldaar met de gewone plegtigheid ontvangen — In den namiddag van dienzelfden dag heeft Zijne Excellentie het schoolgebouw bezocht en alle landsgebouwen in oogenschouw genomen. Des avonds was er receptie ten huize van den Resident waar Zijne Excellentie zich zeer minzaam met velen der aanwezigen heeft onderhouden — Den 7den heeft Zijne Excellentie de godsdienstoefening bijgewoond en was er des avonds groot diner, terwijl het vertrek naar Tenger op Maandag den 8sten was bepaald.

BANJOEMAAS. In den nacht van 25 op 26 Julij jl., is het Nederlandsch-Indische barkschip *Ernst Willem* gezagvoerder Paulino, op de bank nabij Karang Bolong aan den grond geraakt, terwijl de gezagvoerder op eigen risico naar de Wijnkoopersbaai wilde stevenen, omdat de lading van het schip, uit 240 koijangs gouvernements zout bestaande, door gebrek aan bergruimte te Tjilatjap, voor welke plaats dit zout bestemd was, niet gelost is.

De havenmeester van Tjilatjap heeft zich onmiddelijk bij het vernemen van den ramp naar boord van genoemd schip begeven, alle maatregelen zijn genomen om den gezagvoerder hulp te bieden en zoo mogelijk het zout te redden. Doch weldra was de *Ernst Willem* op twee plaatsen gebroken en moest als verloren worden beschouwd. Ook van de lading is niets kunnen gered worden, vermits bij de aankomst der praauwen, die ter adsistentie waren uitgezonden, het zeewater bereids het tusschendek had bereikt.

Door het bestuur en de gezagvoerders van de ter reede van Tjilatjap liggende schepen is de meest mogelijk hulp verleend en heeft men getracht, om van den inventaris van het schip nog zooveel te redden, als in de gegevene omstandigheden doenlijk was.

PATJITAN. In den nacht van den 21sten op den 22sten Julij jl., heeft zich eene aardschudding doen gevoelen, geheel in dezelfde rigting en gepaard van dezelfde verschijnselen, als bij de in den morgen van den 5den Julij plaats hebbende beving zijn waargenomen, met dit onderscheid evenwel, dat de duur korter was (4 seconden).

(*Java Bode.*)

Door het ontvangen der rapporten van den gouvernements kommissaris en chef der expeditie in de zuid-en oosterafdeeling van Borneo zijn wij in staat gesteld de berigten, voorkomende in ons nummer van den 23sten Julij, met het navolgende aantevullen.

De gemeenschap tusschen Pengaron en Martapoera is niet verstoord geworden. De bevolking in die streek keerde meer en meer terug en was bezig hier en daar het zoogenaamde trekpad schoon te maken en te verbeteren, zoo ook met de vernielde bruggen te herstellen.

In den omtrek van Martapoera, namelijk tot aan Kalangan over Goenong Laweh en Goenong Djabok over Karang Intan werden dagelijks verkenningen gedaan ten einde de hier en daar nog zwervende vijanden te overvallen. Zulks was echter nog niet gelukt. Het scheen, dat de muitelingen des nachts in de verlatene kampongs verblijf hielden en over dag of zoodra het naderen der verkenningsdetachementen ontdekt werd, zich in de nabij gelegenen digte bosschen verspreidden en schuil hielden.

Ook de Martapoerasche prinsen begonnen mede te werken tot demping van den opstand. Zoo is op den 13den en 14den Julij door den pangeran Mohamed Tambak Anjer, een der leden van het tijdelijke bestuur, met een vijftal prinsen een togt naar Karang Intan en hooger op gedaan, ten einde de gevlugte bevolking overtehalen om naar hunne kampongs terug te keeren, als zijnde het eenige middel om te beletten, dat enkele kwaadwilligen daarin ongestraft eene schuilplaats zochten en vonden. Bij de uitreis bevonden deze prinsen de meeste kampongs boven Martapoera nagenoeg geheel verlaten; alleen de kamponghoofden waren daar aanwezig: maar bij den terugtogt naar Martapoera was het grootste deel der bevolking reeds teruggekeerd en werden nog eenige achtergeblevene vrouwen en kinderen gehaald.

Bij de verschillende verkenningen werden meermalen personen gearresteerd, welke bekend stonden als voorvechters of aanvoerders der muitelingen, onder anderen zekeren Sahuib met een zijner volgelingen, die eene bende tegen Pengaron en Kalangan heeft aangevoerd en zich laatstelijk afgaf met het verschaffen van levensmiddelen aan de in zijne nabijheid zwervende muitelingen.

Op de Boven-Barito was het rustig. De hoofden aldaar kwamen met vertrouwen aan boord van het stoomschip *Celebes*, dat derwaarts ter vervanging van de *Montrado* is vertrokken. Een hunner heeft zelfs uit eigen beweging eene zending naar pangeran Hidaiat volbragt.

De aftreding van den Sulthan is allerwege met welgevallen vernomen. Zijn vertrek van Bandjermasin zoude waarschijnlijk gunstige gevolgen hebben, doordien velen nog in het onzekere bleven, zoolang hij daar vertoefde, en in dien twijfel door onruststokers versterkt worden.

Ten aanzien van den pangeran Hidaiat zijn thans zekere berigten. Hij heeft, onder den schijn van op de jagt te gaan, de vlugt genomen, vermits hij gewaarschuwd was, dat hij gearresteerd zoude worden. Naauwelijks was hij echter te Amoentai aangekomen, of hij kreeg berouw over zijne onbedachtzaamheid en schreef aan pangeran Soeria Matram dat, zoo deze hem de verzekering kon geven, dat hij door den kolonel Andresen zoude ontvangen worden, hij dan naar Martapoera zoude terugkeeren. De kolonel liet hem daarop door genoemden pangeran aanmanen tot terugkeer, onder kennisgave, dat hij het zich zelf zoude te wijten hebben, indien zijn zonderling gedrag en mistrouwen, de oorzaak werd, dat men hem alle vertrouwen zoude ontzeggen en hij zich zelf zoude ongelukkig maken. Den 16 of 17 Julij wachtte men hem te Martapoera terug.

Te Tabanio en tusschen deze plaats en Banjoe-Irang hielden zich de bende van Tanah-Laut op met de matrozen van het mijn-etablissement te Kalangan, bij welke zich de voornaamste en meest dweepzieke hadji's moeten bevinden. Zij hielden de in 1854 ontruimde versterking te Tabanio bezet terwijl de overigen zich doorgaans te Poelaiari, de woonplaats van den aanvoerder pambekel Mohamed Joesoep vereenigden, om zich van levensmiddelen en geld, dat van de bevolking geprest werd, te voorzien.

Zoodra de sedert ruim 14 dagen onafgebroken voortdurende regens zouden opgehouden hebben en de wegen weder bruikbaar zouden zijn, was de kolonel Andresen voornemens deze bende aan te vallen.

Te Martapoera waren een 25tal Javaansche werklieden met ongeveer 40 vrouwen en kinderen, afkomstig van de concessie Banjoe-Irang, vereenigd. Zij waren na hunne vlugt grootendeels door of op last van pangeran Hidaiat gehuisvest en gevoed.

Ook de paarden en karbouwen van dat établissement, die, nadat de aandacht op deze dieren gevestigd was, bleken veelal hier en daar rond te loopen, werden door een der prinsen van Martapoera verzameld. Zoowel personeel, als paarden en rundvee zouden aan den gemagtigden van de concessie worden overgegeven.

— De zoon van den Heer V. M., een jongeling van cc. 13 á 14 jaren oud, ging gisteren morgen als naar gewoonte naar de 1ste Gouvs. lagere School.

Aldaar komende, werd hem door een zijner medescholieren aangeboden zijn paard te berijden; deze, geen kwaad vermoedende, nam dat aanbod gretig aan, en besteeg onmiddelijk het paard; naauwelijks echter was hij behoorlijk op den zadel gezeten, of zijne andere medescholieren die er bij stonden hieven een geschreeuw aan, sloegen het paard, en maakten door het slaan van hunne schooltrommels zoo'n geweldig leven, dat het paard, waarop de jonge V. M. zat, schrikte en oogenblikkelijk met hem aan het hollen raakte. Deze, nog niet goed te paard kunnende rijden, gleed oogenblikkelijk van den zadel af, doch bleef ongelukkiger wijze aan de stijgbeugel hangen, waardoor hij bij het hollen van het paard den geheelen tijd werd medegesleept, en toen men zich van het paard had meester gemaakt, bemerkte men helaas! dat er geene redding meer voor den armen jongeling was, want zijn achterhoofd was geheel *verbrijzeld*, armen en beenen alsmede zijne ribben *gebroken*,

zoodat, nadat men hem naar het Hospitaal vervoerd had, hij eenige oogenblikken later daaraan is bezweken.

(*Bataviasch Handelsblad.*)

LANDMAIL BERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT.

ROTTERDAM, 22 *Junij.*

Wij beginnen ons overzigt van de gebeurtenissen der laatste 14 dagen met de verbetering van eene tijding, onder de laatste berigten van ons vorig nommer opgenomen. Daar wordt namelijk gezegd, dat twee dagen na de bataille bij Magenta een tweede gevecht is geleverd, waarin het weder Mac Mahon was, die door eene stoute beweging andermaal aan de Fransche wapenen de overwinning verzekerde. Dit gevecht is *niet* geleverd en het geheele relaas was zijn oorsprong verschuldigd aan eene verkeerd overgebragte telegrafische dépêche uit Turin.

Wij vatten den draad van ons laatste overzigt weder op. Keizer Napoleon en de koning van Sardinie werden bij hun intogt te Milaan op den 8sten dezer, met buitengewone geestdrift ontvangen. De keizer wilde zijn intrek echter niet nemen in het paleis des aartshertogs.

De gemeenteraad vaardigde nog dienzelfden dag de volgende proclamatie uit:

„Sire, de gemeenteraad van Milaan heeft in eene buitengewone vergadering bij acclamatie besloten, u een adres aan te bieden, ten einde u de levendige dankbaarheid des lands voor uwe edelmoedige medewerking ter bevrijding van Italie te kennen te geven. Sire, de gemeenteraad vindt zich daardoor zeer vereerd, maar hij weet tevens dat woorden onvoldoende zijn om zijne dankbaarheid volledig uit te drukken.

„In eene rede, waarvan allen de edelmoedige gevoelens bewonderen, maar die de Italianen met eene godsdienstige vreugde vernamen en die zij als een gelukkig voorteeken beschouwden, zeide Uwe Majesteit, dat zij zich verliet op het oordeel der nakomelingschap.

„Sire! het oordeel over het heilige van den oorlog, door Uwe Majesteit in overeenstemming met koning Victor Emanuel II ondernomen, wordt voortaan door het eenparig gevoelen van het beschaafde Europa uitgesproken, en de namen van Montebello, Palestro en Magenta behooren reeds tot de geschiedenis. Maar zoo de grootheid uwer plannen, naauwelijks door den heldenmoed uwer soldaten in den strijd geëvenaard, ons zeker van de overwinning doet zijn, kunnen wij, na den strijd, het verlies van zooveel dapperen op het veld van eer niet anders dan diep betreuren. De namen van de generaals Beuret, Cler, Espinasse en zooveel andere helden, die vroegtijdig gevallen zijn, komen reeds in het heiligdom onzer martelaren voor en zullen in de harten der Italianen als een onvergankelijk monument in aandenken blijven. Sire, onze dankbaarheid jegens Uwe Majesteit en voor de groote natie, welke gij geroepen zijt nog grooter te maken, zal, wanneer Italie eens vrij zal gemaakt zijn, nog met meer kracht uitkomen; maar wij zijn in afwachting daarvan, nu reeds trotsch er op, de eersten te zijn die dit te kennen geven, even als wij de eersten geweest zijn die bevrijd werden van het hatelijk aanzien der Oostenrijksche dwingelandij.

„Veroorloof ons, Sire! Uwe Majesteit te begroeten met den kreet, welke die van het volk geworden is: *Leve Napoleon III! Leve Frankrijk!*

(*Volgen de handteekeningen*).

Onmiddelijk daarna vaardigde de keizer eene proclamatie aan het Italiaansche volk uit, die te merkwaardig is om niet in haar geheel opgenomen te worden. Zij luidt als volgt:

Italianen!

„Door een gelukkigen uitslag van de kans des oorlogs heden in de hoofdstad van Lombardije binnengeleid, wil ik u de reden mijner komst bloot leggen.

„Toen Oostenrijk eenen onregtvaardigen aanval op Piemont deed, besloot ik mijn bondgenoot, den koning van Sardinie, te ondersteunen. De eer en de belangen van Frankrijk maakten mij dit tot pligt.

„Uwe vijanden, die ook de mijne zijn, hebben getracht de algemeene sympathie, die Europa voor uwe zaak aan den dag legt, weg te nemen, door het den schijn te geven alsof ik den oorlog slechts had aangevangen uit persoonlijke eerzucht of ter uitbreiding van Frankrijks grondgebied. Zijn er evenwel menschen, die hunnen tijd niet begrijpen, zoo behoor ik niet onder hun getal. De openbare opinie is heden ten dage dermate verlicht, dat men nu grooter is door den zedelijken invloed, dien men uitoefent, dan door onvruchtbare overwinningen, en naar dien zedelijken invloed streef ik met een zekeren trots, door het mijne toe te brengen tot vrijmaking van een der schoonste gedeelten van Europa.

„Uwe ontvangst heeft mij reeds bewezen, dat gij mij begrepen hebt.

„Ik ben hier niet gekomen uit een te voren opgevat beginsel om de bezittingen van souvereinen aan te randen, noch om u mijnen wil voor te schrijven. Mijn leger zal zich slechts twee zaken ten doel stellen: de bestrijding uwer vijanden en de handhaving der inwendige orde. Het zal u niets in den weg leggen ten opzigte van eene vrije uitdrukking uwer billijke wenschen.

„De Voorzienigheid begunstigt soms de volken, even als bijzondere personen, met hen in de gelegenheid te stellen om op eens een staat van grootheid te bereiken; doch hieraan is alsdan de voorwaarde verbonden, dat zij er gebruik van weten te maken. Maakt daarom gebruik van de gelukkige kans, die u wordt aangeboden. Uw verlangen naar onafhanklijkheid, reeds zoo menigmaal uitgedrukt maar ook zoo menigmaal teleurgesteld, zal verwezenlijkt worden, wanneer gij slechts toont die waardig te zijn. Vereenigt u dus tot één enkel doel: de bevrijding van uw land. Doet het noodige tot eene militaire organisatie. Schaart u onder de vanen van koning Victor Emmanuel, die u reeds op zulk eene edele wijze den weg der eer heeft aangewezen. Herinnert u dat een leger zonder tucht niet kan bestaan en zijt gij heden, bezield door het geheiligd vuur des vaderlands, soldaten, morgen zult gij burgers van een groot land zijn.

Keizerlijk hoofdkwartier te Milaan,
8 *Junij* 1859. NAPOLEON."

Het verdient aandacht, dat deze proclamatie gerigt is tot het Italiaansche volk, dus niet alleen tot de inwoners van Milaan, maar ook tot die van Rome en Napels. De keizer rigt zich tot *alle* Italianen en roept hen te wapen onder de vanen van Victor Emanuel. Op nieuw bewijst deze proclamatie, dat de keizer de Duitschers wil inscherpen, dat hij, die nu voor de onafhankelijkheid van een volk het zwaard trekt, morgen de vrijheid van een ander niet aanranden kan. Dat hij dit nogmaals doet, bewijst, dat hij de onaangename overtuiging heeft niet geloofd te worden.

De Oostenrijkers, die zich na de bataille bij Magenta in de oude fortificatien van Marignano geretrancheerd hadden, ten einde hunnen aftogt op de Adda te dekken, werden na een bloedig gevecht, door de divisie van den maarschalk Baraguay d'Hilliers van daar verdreven. Bij deze gelegenheid werden van beide kanten minstens weder ruim 1000 man buiten gevecht gesteld en een aantal gevangenen gemaakt. Het gevecht begon omstreeks den middag en duurde negen uren achtereen.

Nu schoot er voor de Oostenrijkers niets over dan zich te retrancheren op de linie van de Adda, tusschen het meir van Como en Cremona. Doch de opstand in de zoogenaamde Valtellina maakte dit onraadzaam. Zij zetten dus hun aftogt voort naar de linie van de Mincio, de voorhoede van de Etsch, en schijnen zich daar door de dagelijks aankomende troepen te versterken. Het bevel over het aanzienlijk leger, dat daar geconcentreerd wordt, is, onder het opperbevel des keizers, opgedragen aan den generaal von Hess, een man van 72 jaren, aan wien de generaal Benedeck is toegevoegd; een officier, die bij het Oostenrijksche leger in groot aanzien staat. Giulay, die voor zijne taak niet opgewassen was, verliest zijne betrekking. De troepen die voor de bataille van Magenta naar Modena waren gezonden, zijn van daar terug ontboden en weldra zal in den beroemden Vierhoek, op eene oppervlakte van 10 vierkante mijlen, een Oostenrijksch leger van 300,000 man vereenigd zijn. Heden, den 22sten, was het hoofdkwartier der geallieerden nog te Brescia, doch men meldt uit Turin dat de troepen op 's keizers bevel Lonato, Castilione en Montechiaro hebben bezet, waaruit blijkt dat zij zich in de onmiddelijke nabijheid van de Mincio-linie bevinden. De Oostenrijkers zullen nu waarschijnlijk op deze linie worden aangevallen, te Peschiera en Verona door het leger dat te Milaan en in de omstreken staat, ten zuiden, te Mantua, door het korps van prins Napoleon, en oostelijk, te Legnano, door de maritime divisie der Franschen, wier taak is, om hare troepen tusschen Venetie en de beneden-wateren van de Po aan land te zetten.

Ook heeft het allen schijn als of de Franschen Venetie zelf zullen aanvallen. Men meldt namelijk uit Toulon dat men daar ijverig bezig is met het gereed maken van eene vloot, vooral van kanonneerbooten en drijvende batterijen; reeds is een gedeelte van die schepen en kanonneerbooten in zee gestoken.

Alle plaatsen, die door de Oostenrijkers zijn ontruimd, hebben zich onmiddelijk voor de nationale zaak verklaard. Het voorbeeld van Milaan werd weldra door Monza, Bergamo en Lodi gevolgd. Een buitengewoon commissaris des konings van Sardinie, heeft in zijn naam voorloopig het bestuur over Lombardije aanvaard.

Ook de Legatien zijn door de Oostenrijkers ontruimd. Het gevolg is geweest, dat zich in den Kerkelijken Staat onmiddelijk eene revolutionnaire beweging heeft geopenbaard. Te Bologna is men zelfs zoover gegaan van de straten te versperren, ten einde den terugkeer der Oostenrijksche of der Pauselijke troepen te beletten. Perugia volgde dat voorbeeld en ook Ravenna; Citta di Castello en andere plaatsen op den regteroever van den Tiber; ja men zegt zelfs, dat zonder de tusschenkomst van den generaal Goijon, ook Rome zich bij de beweging zou hebben aangesloten. Keizer Napoleon is daardoor in eene groote moeijelijkheid gebragt, want hij heeft toch beloofd, dat het grondgebied van den paus geen gevaar zou loopen en dat de beslissing over het lot van Italie, later aan een Europisch congres zou worden toevertrouwd. In weerwil nu van die belofte zijn de Legatien, zoowel als Parma, Toskane en Modena tegen hun wettigen opperheer in opstand gekomen en hebben zich onder de vanen van Victor Emanuel geschaard. De laatste heeft zich dan ook gehaast de dictatuur te weigeren, hem door het centraal bewind te Bologna aangeboden: terwijl Ancona onmiddelijk door Fransche troepen bezet werd. Hieruit blijkt dat de Fransche regering voornemens is het wereldlijk gezag des pausen te handhaven. Ook heeft de generaal Goyon eene versterking van 10,000 man gevraagd, ten einde zoo noodig den opstand te Rome het hoofd te kunnen bieden. Op deze wijze zal de bezetting van den Kerkelijken Staat door Fransche militairen niet als eene schending der Pauselijke neutraliteit kunnen worden aangemerkt, hetgeen geheel anders zou geweest zijn, zoo koning Victor Emanuel de hem opgedragen dictatuur had aanvaard.

De houding der geestelijkheid in Toskane heeft zoowel te Rome als te Weenen eenen zeer ongunstigen indruk gemaakt, want zij heeft zich geheel bij de revolutie aangesloten, terwijl de aartsbisschop van Florence zelfs de wapenen der tegen Oostenrijk uittrekkende Toskaners zegende. De hertog van Modena heeft toen hij zijn staat verliet, bij eene proclamatie van den 11den eene regentschap ingesteld en daarbij, voor het geval, dat zich eene onwettige regering in deszelfs plaats mogt dringen, al hare handelingen vooraf nietig verklaard alsmede alles, waardoor in zijne afwezigheid inbreuk op zijne regten of op die van zijne dynastie zouden kunnen worden gemaakt. Karakteristiek is de proclamatie der hertogin van Parma voor haar vertrek. „De warmste, de voor het Italiaansche hart meest vleijende denkbeelden" — zegt zij daarin — „hebben zich gedurende mijn regentschap aan den vreedzamen en gematigd vrijzinnigen vooruitgang aangesloten, die geheel het doel mijner zorgen was; de op het oogenblik plaats vindende gebeurtenissen vorderen echter twee tegenovergestelde zaken van mij: òf ik moet deel nemen aan eenen nationaliteits oorlog; òf niet handelen in strijd met de overeenkomsten, waaraan vooral het hertogdom Piacenza en de geheele staat reeds lang voor mijn bestuur onderworpen waren. Ik mag mij niet verzetten tegen de wenschen, die geheel Italie uit, noch aan de opregtheid te kort doen. Daar dus de onzijdigheid, die der bijzondere omstandigheden, waarin wij ons bevonden, nog het best scheen te voegen, onmogelijk is, wijk ik voor de gebeurtenissen, het gemeentebestuur aanbevelende eene commissie te benoemen voor de verdediging der orde van zaken, voor de openbare administratie, tot het geven eener geschikte bestemming aan de troepen en tot het nemen van anders maatregelen, die door de omstandigheden mogten geboden worden."

Wanneer men zoo den marsch der geallieerden sedert het begin dezer maand nagaat, dan komt men tot de overtuiging, dat het geluk hunne wapenen met buitengewonen spoed begunstigd heeft. Den 4den Junij leverden zij de bataille bij Magenta en nu vinden wij hen reeds aan de overzijde van de Adda en de Serio; Garibaldi is te Lonato; Lodi, Pavia, Piacensa, Cremona, Crema, Pizighellone, Parma en Modena, zelfs de Legatien zijn door de Oostenrijkers ontruimd; geheel Lombardije, met uitzondering van den Vierhoek, is vrij. Waarlijk, weinige veldtogten hebben in minder dan eene maand zulke resultaten opgeleverd.

In de brieven uit Napels van den 11den wordt medegedeeld, dat de bevolking aldaar, op het berigt der overwinning bij Magenta, hare sympathie voor Frankrijk en Sardinie aan den dag heeft gelegd. Voor het hotel van den Franschen en dat van den Sardinischen consul, welke beide gebouwen geïllumineerd waren, stond eene digt opeengedrongen volksmassa, uit wier midden onophoudelijk de kreten „*leve Italie! leve Frankrijk! leve Piemont!*" werden aangeheven. De policie was evenwel dadelijk in de weer, om de menigte met geweld uit elkander te jagen, waarbij hare gewapende manschappen er zoodanig met sabel en bajonnet op insloegen en staken, dat er een aantal menschen gewond zijn, waarna des nachts en den daaropvolgenden morgen onderscheidene personen zijn gearresteerd. De manier, waarop de policie in dit geval is te werk gegaan, heeft, gelijk men wel kan denken, eene algemeene verbittering te weeg gebragt, welke de koning zooveel mogelijk tot bedaren, zocht te brengen, door onmiddelijk generaal Filanghieri tot president van den ministerraad te benoemen. Lord Elliot, de Britsche gevolmagtigde, was, naar men verzekert, over die benoeming geraadpleegd en moet bij die gelegenheid ronduit gezegd hebben, dat die maatregel in lang niet voldoende was en dat er nog veel meer gebeuren moest. Bovendien heeft hij zich nopens den staat van zaken aldaar krachtig doen gelden en eischt thans bepaaldelijk hervormingen in het koningrijk der beide Sicilien. Men zegt, dat Filingierie op Engelands raad eene strenge neutraliteit zal aannemen en dat ook reeds de in hechtenis genomen personen ontslagen zijn. Ook wordt eene amnestie verwacht.

Ten slotte moeten wij nog melden dat Kossuth, het voormalige hoofd der Hongaarsche republiek, op weg naar Italie is. Tegelijk las men dezer dagen in eenige Italiaansche dagbladen eene proclamatie van Klapka, de dappere verdediger van Komorn, waarin hij alle Hongaren die in het Oostenrijksche leger dienen, uitnoodigt, om zich op Italies bodem rondom hem te scharen en na de bevrijding van dat land, ook Hongarije van het Oostenrijksche juk te verlossen. Hij verklaart daarin dat het regt der Hongaren op onafhankelijkheid door keizer Napoleon en koning Victor Emanuel erkend wordt.

Intusschen is de Pruissische regering dezer dagen op eens van houding veranderd. Onmiddelijk nadat de nieuwe leening van 30 millioen th. tot stand was gekomen, verscheen een besluit van den Prins-regent, waarbij de mobilisering van zes armeekorpsen bevolen wordt, dus ongeveer 2/3 der geheele Pruissische armee. De motiven tot dit besluit, zijn, volgens de *Preuss. Ztg.* de volgende:

„De regering heeft tot de mobilisering van zes armeekorpsen besloten, omdat hoe gewigtiger de gebeurtenissen zijn op het krijgstooneel, te ernstiger de pligt der regering wordt, om bij de beslechting der Italiaansche kwestie, in vereeniging met hare bondgenooten, op te treden met al dat gewigt, hetwelk Pruissen geroepen is in de schaal te leggen en dat overeenkomt met de stelling der Duitsche natie in Europa. Van dit standpunt uitgaande, en tegenover de steeds vermeerderende krijgstoerustingen, zelfs der onzijdige mogendheden, heeft de regering het onvermijdelijk geacht een deel van het leger te mobiliseren. Zij zal de daarmede in verband staande verdere stappen doen, opdat de eventueele gebeurtenissen Pruissen en Duitschland niet onvoorbereid verrassen. Al deze stappen hebben zoo klaarblijkelijk het karakter van veiligheidsmaatregelen, dat zij eene vernieuwde verklaring deswege niet behoeven. Het land zal aan die stappen zijne goedkeuring verleenen, maar ook de Duitsche bondgenooten zullen in dezen nieuwen maatregel, in het belang der beveiliging van Duitschland en de handhaving zijner stelling, hun vertrouwen op een omzigtig initiatief van Pruissen vervuld zien."

De geheele Pruissische periodieke drukpers, enkele reactionnaire bladen uitgezonderd, veroordeelt dezen onverwachten stap. Allen vragen, welke grond er voor dit besluit kan worden aangevoerd, daar niets gebeurd is waarloor de veiligheid van Duitschland bedreigd wordt, waarbij zij het niet aan scherpe uitvallen op Oostenrijk laten ontbreken. Geruchtsgewijze wordt beweerd, dat Pruissen langs diplomatieken weg een stap zal doen, om nu een einde aan den oorlog te maken. Men voegt er bij dat de kabinetten van Berlijn en Weenen het reeds onderling eens zijn nopens hetgeen ten behoeve eener bevredigende schikking der Italiaansche kwestie is te doen, en het daarvan bereids ontworpen programma zou dezer dagen door het Berlijnsche kabinet als ultimatum naar Parijs worden gezonden, terwijl een weigerend antwoord van de zijde van Frankrijk onvermijdelijk eene vredebreuk met Duitschland ten gevolge zou hebben. Van de Oostenrijksche zijde zoude men tevens ten behoeve eener schikking, zich tot het doen van belangrijke concessien bereid verklaard hebben. Wij laten dit berigt voor hetgeen het is, doch kunnen de aanmerking niet onderdrukken, dat het tegenwoordig tijdstip voor onderhandelen oppervlakkig minder geschikt schijnt. Ook luidt de taal van de half-officiele Oostenrijksche bladen, alles behalve verzoenend.

Een artikel van de *Pr. Ztg.* van 13 dezer zet wel eenig meerder licht bij aan de bedoelingen der Pruissische regering maar laat toch nog veel twijfelachtigs over. Na eene verwijzing naar de memorie van 4 Mei aan den landdag en het antwoord dier vergadering daarop, luidt dit artikel aldus:

„In de gesteldheid, waarin het Italiaansche vraagstuk zich thans bevindt, kan elke dag gebeurtenissen opleveren, welke Pruissen niet weerloos mogen vinden. Indien Engeland en Rusland met het oog hierop ijverige toerustingen noodig oordeelen, hoe veel te meer is dit dan een dure pligt voor Pruissen, welks belangen veel meer bij de tegenwoordige verwikkelingen betrokken zijn! Op dit oogenblik, waarop de in Italie uitgebarsten strijd eene zorgwekkende wending voor de grondslagen van het Europesche evenwigt dreigt te nemen, kon de Pruissische regering zich niet onttrekken aan de overtuiging dat het oogenblik gekomen was, om voor het herstel van den vrede te handelen.

„Bij geenen der verder noodzakelijk wordende maatregelen zal de Pruissische staatkunde het karakter verloochenen, waardoor zij zich sedert het begin der Italiaansche verwikkelingen gekenmerkt heeft. De rigting, welke Pruissen ten aanzien van zijn inwendig staatsleven volgt, levert eenen voldoenden waarborg voor de oogmerken van zijne buitenlandsche staatkunde. En indien Pruissen de handhaving der grondslagen van den Europeschen regtstoestand tot leuze heeft gekozen, dan zal het gelegenheid vinden om te toonen dat het niet van zins is, de zucht tot onderdrukking of tot overweldiging te begunstigen.

„De regering ontveinst zich geenszins hoe schadelijk de oproeping van een gedeelte der landweer in vele opzigten op het burgerlijke leven werkt. Maar de militaire instellingen van Pruissen lieten haar geene keuze, indien Pruissen bij de regeling van het Italiaansche vraagstuk met die kracht zal optreden, welke het geroepen is uit te oefenen, en welke de rang der Duitsche natie in Europa vereischt. De maatregel, dien de Pruissische regering niet langer kon uitstellen zonder eene zware verantwoordelijkheid op zich te laden, is zuiver defensief. Hij verdedigt de onafhankelijkheid van Europa, welke gevaar zou loopen wanneer eene nieuwe orde van zaken, zonder toestemmig der groote mogendheden, in Europa konde gevestigd worden. Pruissen springt niet in de bres voor belangen, die aan hetzelve vreemd zijn, maar voor zijn eigen gewigt in den Europeschen raad, voor het Duitsche vaderland, voor de vrijheid en den vrede van Europa. De ontwikkeling der Pruissische strijdkrachten schijnt een vermogend middel om den vrede te verkrijgen, en Pruissen zal die hoop niet laten varen, zoo lang nog eene schemering daarvan overblijft. De vrede waarnaar Pruissen streeft moet beantwoorden aan de offers die de regering genoodzaakt is geweest van het land te vragen. De vrede mag niet de vrucht zijn der wisselvallige kansen van het oogenblik hij moet de waarborgen van duurzaamheid medebrengen; en deze zal hij dan alleen in zich vereenigen wanneer hij beantwoordt aan de werkelijke magtsverdeeling tusschen de Europesche staten en aan de zedelijke grondslagen van het leven der volkeren.„

Door deze mobilisatie komt eene armee van 250,000 man op de been, die met de contingenten der overige Duitsche staten weldra een leger van 400,000 man zou kunnen uitmaken.

Doch wat de bedoelingen van Pruissen ook zijn mogen, het is te hopen, dat Rusland en Engeland gewigt genoeg in de schaal zullen leggen, om Duitschland van gewaagde stappen af te houden; men mag dit des te meer vertrouwen sedert den val van het ministerie Derby in Engeland en het optreden van een nieuw ministerie Palmerston Russell, dat zoover men weet het beginsel eener strikte neutraliteit is toegedaan.

Den 11den dezer is de zitting van den buitengewonen Saksischen landdag door den minister, vrijheer v. Beust gesloten. In de sluitingsrede leest men de volgende zinsnede: De koning zal onwankelbaar voortgaan zijn pligt als Duitsch Vorst te vervullen; hij rekent op de ondersteuning van het Saksische volk, wanneer het de verdediging van zijn goed regt geldt.

Men verneemt dat de Russische korpsen geëchelonneerd zijn als volgt: het eerste en het derde te Kalisch; het tweede en vierde op de grenzen van Gallicie en het vijfde op de grenzen van Moldavie.

De Zweedsche landdag is tegen 15 September a. s. bijeengeroepen.

In overstemming met alle andere brieven uit het Oosten, openen de uit Konstantinopel ontvangen mededeelingen het vooruitzigt, dat men ook daar ernstige gebeurtenissen te gemoet gaat. De komst van den Russischen grootvorst Constantijn te Konstantinopel, heeft de rajahs aldaar weer in beweging gebragt en deze geven niet onduidelijk te kennen, dat zij het tijdstip niet ver meer verwijderd achten, waarop zij met Russische hulp het Ottomanische juk zullen kunnen afschudden.

Turkije heeft een eskader naar de Adriatische Zee gezonden. De Fransche gezant heeft ophelderingen gevraagd over dezen maatregel, die naar men verzekert, door Oostenrijk is uitgelokt. Dientengevolge zijn aan Mustapha-pacha, die het bevel op deze vloot voert, orders gezonden, om binnen de perken van eene eenvoudige observatie te blijven.

De Porte heeft aan de vertegenwoordigers der mogendheden, welke deel hebben genomen aan de Parijsche conferentie, eene nota doen toekomen in antwoord op de besluiten dier conferentie. In dit stuk wordt de dubbele verkiezing in de Donau-Vorstendommen zeer uitvoerig besproken en hooge eischen gesteld. De sultan verlangt dat de groote mogendheden hem behoorlijk waarborgen in deze aangelegenheid zullen verschaffen.

Er zijn tijdingen uit Athene van den 6den dezer ontvangen. De berigten omtrent het geluk van de wapenen der geallieerden in Italie hadden aldaar manifestatien van de zijde des volks, voor het hotel der Fransche ambassade uitgelokt, Luide kreten ter eere van keizer Napoleon en den koning van Sardinië werden aangeheven; de gezant verklaarde aan de menigte dat hij mededeeling zou doen van de door het Grieksche volk betoonde sympathie. Van de zijde der studenten had eene andere manifestatie plaats. Zij verlangden dat er openlijke gebeden zouden gehouden worden voor de soldaten der geallieerden, die als offers van de Italiaansche zaak zijn gevallen. Eene groote volksmenigte omringde bij die gelegenheid de kerk, en legde op de ondubbelzinnigste wijze haren bijval aan den dag.

In de rede, waarmede de koning de zitting der kamer sloot, verklaarde hij dat, ingeval van moeijelijkheden, zijne regering den raad der beschermende mogendheden zou volgen, zonder evenwel de eer des vaderlands uit het oog te verliezen.

NEDERLAND.

POLITIEK OVERZIGT.

Zoo als uit de laatste berigten in ons voorgaand nommer ge bleken is, heeft de tweede kamer het wetsontwerp tot in dienststelling der miliciens van de ligtingen van 1856 en 1857 met 34 tegen 33 stemmen aangenomen, waarna zij tot nadere bijeenroeping is gescheiden.

De eerste kamer heeft vervolgens de wetsontwerpen betreffende het bondscontingent en de in dienststelling der miliciens van 1856 en 1857 met groote meerderheid goedgekeurd. Alles is dientengevolge reeds voor de bijeenroeping der miliciens tegen 1 Julij aanstaande gereed.

In ons voorgaand nommer hebben wij melding gemaakt van het droevig overlijden van den heer *Storm*, lid der tweede kamer. De verkiezing van een lid in zijne plaats heeft den 28sten dezer plaats. Men noemt als kandidaat den heer *H. Gulje*, fabriekant te Breda.

GEMENGDE BERIGTEN.

— Sedert ons vorig berigt bleef de weêrsgesteldheid hier te lande uitmuntend. De gevallen regen was steeds door eene matige warmte vergezeld, waardoor de vruchtbaarheid van den bodem zeer bevorderd werd. Alles belooft dan ook een buitengewoon gezegenden oogst. Men heeft gemeld, dat op eenige plaatsen de bekende ziekte in de aardappelen weder ontdekt was doch tevens bleek, dat die tot dus ver nog zeer weinig te beteekenen heeft.

— Aangaande de proefnemingen, die in de aanstaande week door de artillerie aan den Helder zullen genomen worden, vernemen wij dat van de batterij Kaap-Hoofd met los kruid zal worden gevuurd op de stoomschepen van het ter reede van Texel liggende exercitie-eskader, die op verschillende afstanden, met volle kracht, de gezegde batterij zullen voorbij stoomen, ten einde te kunnen nagaan hoeveel schoten men op ieder dezer schepen zal kunnen lossen, omgekeerd zal daarna door de schepen gelijkelijk beproefd worden, hoeveel schoten zij onder het stoomen op de batterij zullen kunnen lossen: terwijl daarna door het geheele eskader diezelfde proef zal genomen worden.

LEYDEN, 30 Mei Het studenten-corps onzer hoogeschool heeft bepaald, dat de gecostumeerde optogt van 1860 zal voorstellen den intogt van den Hertog van Anjou en zijne plegtige inhuldiging te Antwerpen, den 12den Febr. 1582.

DUITSCHLAND.

— In ons leger bestaat nog altijd groot gebrek aan officieren van gezondheid, zoodat de verpleging van zieke en gewonde soldaten veel te wenschen zal overlaten. Daarentegen zijn de berigten (en deze zijn afkomstig van eene Oostenrijksche zijde) vol lof over de door de Sardiniers te Vercelli opgerigte hospitalen, die door den snellen togt der onzen, bij den aanvang van den veldtogt, in onze handen zijn gevallen. „Men kan zich," zegt de schrijver, „niets sierlijker en *comfortabler* denken, dan het onderkomen, dat onze gekwetsten thans in de Sardinische hospitalen gevonden hebben. Sardinië," zoo eindigt de brief, „heeft door zijne zorg voor de zieken en gewonden bewezen, dat het volkomen op de hoogte is van de eischen des tegenwoordigen tijds."

— De Oostenrijksche gezant te Athene, reisde kort voor zijne benoeming tot genoemde betrekking, in Spanje en bezocht het Escuriaal, dat een deel van deszelfs vermaardheid heeft te danken aan de uitgebreide boekerij die binnen deszelfs muren wordt bewaard. — Toen hij in de vertrekken dier bibliotheek werd binnengeleid, zag hij de meeste boeken op planken gerangschikt, niet met den rug, maar met den afgesneden voorkant naar den bezoeker gekeerd. — Dit lokte natuurlijk de vraag uit hoe men het, bij zulk eene schikking, aanlegde wanneer men een of ander boek uit die massa moest uitzoeken; waarop de goede monnik die hem begeleidde het naive antwoord gaf, dat gedurende zijn bibliothecarisschap nog nooit iemand eenig boek uit de boekerij had gevraagd. „Maar," vraagde de Oostenrijker, maakt gij zelf dan nimmer „gebruik van de bibliotheek." „Nooit, mijn waarde heer," „antwoordde de monnik," „dat zou gevaarlijk kunnen worden voor mijn geloof, dat de heilige maagd in al deszelfs „reinheid moge bewaren."

Dit gesprek was wel is waar geen sterk bewijs voor het streven naar verlichting onder het Spaansche volk, doch het gevolg der zamenspraak is toch voor de letterkundige wereld van eenig belang geweest, want onder het praten kreeg de Oostenrijker verlof om, als een aandenken aan zijn bezoek in de boekerij van het klooster, iets uittezoeken uit eene aantal boeken en handschriften die, onder stof en spinrag begraven, op eenen hoop lagen. — Een gelukkig toeval speelde den Oostenrijker twee manuscripten in de hand; het eene dat van Lope de Vega's *Ster van Seville*, het andere de oorspronkelijke instructiën van kardinaal Ximenes aan de Inquisitie. Dit laatste zal welligt worden in druk gegeven.

— Het volgende nemen wij over uit een der jongste Engelsche nieuwsbladen:

Professor Dove, te Berlijn, heeft onlangs het denkbeeld eener niewe toepassing van den stereoskoop geopperd. Wanneer men twee, volmaakt gelijke, kopijen van gewonen druk naast elkander in den stereoskoop legt, zullen zij geen bijzonder verschijnsel aanbieden; maar zoodra er slechts het geringste verschil tusschen beiden bestaat, dat voor het bloote oog onzigtbaar is — b. v. in de ruimte tusschen twee zelfde woorden — zal dat verschil in den stereoskoop moeten blijken, daar de grootere tusschenruimte der eene kopy, die op de overeenkomstig kleinere ruimte der andere valt, tevens de letters, ter wederzijde der laatstste, geheel of en deele als met een halfdoorzigtig vlies bedekt en dus tonduidelijk maakt.

De heer Dove schijnt hierin een onfeilbaar middel te zien om eene valsche banknoot van eene echte te onderscheiden.

AMERIKA.

— De Pruissische consul te New-York heeft den 9 dezer aan alle aldaar aanwezige Pruissische schepen den raad gegeven, om spoedig huiswaarts te keeren, vermits Pruissens deelneming aan den oorlog tegen Frankrijk waarschijnlijk is.

— De bladen van New-York hebben het volgende overzigt medegedeeld van eenige van de gezanten der Vereenigde Staten in Europa ontvangene dépêches: „Officiele en particuliere brieven van den Amerikaanschen gezant te Weenen verspreiden eenig licht over den eigenaardigen en gevaarlijken toestand der Oostenrijksche monarchie, alsmede betreffende de moeijelijkheden en ongelegenheden, aan het verkrijgen der noodige geldmiddelen ter bestrijding van de oorlogskosten verbonden. Iedereen die eenigen tijd te Weenen gewoond heeft, – schrijft de gezant, – weet dat Oostenrijk sedert geruimen tijd aan den rand van het bankroet stond, dat het gewoonlijk en thans nog tot alle bekende middelen, zijne toevlugt neemt om fondsen te verkrijgen en, hetgeen vroeger of later toch gebeuren moet, te keeren. Van de zijde der Oostenrijksche onderdanen, en naar men wil weten ook van de zijde van eenige ministers, openbaart zich groot wantrouwen aangaande het doelmatige om zich in eenen oorlog te wikkelen, welke bij eene meer toegevende gezindheid, welligt vermeden had kunnen worden.

„De gezant te Londen berigt dat in al de regeringsdepartementen in Engeland groote bedrijvigheid heerscht en dat de krijgstoerustingen aldaar op eene reussachtige schaal plaats hebben. De heer Mason, de gezant te Parijs schrijft dat keizer Napoleon thans meer dan ooit de genegenheid der Fransche natie bezit, welke haar voornemen aan den dag legt, hem onder alle omstandigheden bij te staan en den oorlog ten einde toe te brengen. De Amerikaansche gezant te Madrid gewaagt van de agitatie, welke in de Spaansche hoofdstad heerscht, ten gevolge van den tegenwoordigen toestand van Europa. Het volk is ten gunste van Sardinie en de politiek van keizer Napoleon."

— Als een bewijs van de activiteit der New-Yorksche bladen om hunne lezers spoedig, ja zelfs nog een dag voor de aankomst der booten. in het bezit te stellen der tijdingen uit Europa, kan het volgende dienen. — Te Cape Race op New-Foundland is een telegraaf-kantoor opgerigt. De vereenigde bladen van New-York houden er te Liverpool, Southampton en Galway agenten op na, die belast zijn om met elke stoomboot een overzigt van het nieuws af te zenden. Deze dépêches worden gesloten in een blikken met kurk overtrokken doos, waarop een kleine vlag geplaatst is, waardoor men de doos op vrij grooten afstand op de golven kan zien drijven. Na eene reis van 7 of 8 dagen komt de stoomboot op een of twee mijlen afstand van Cape Race, aan het zuidoostelijk uiteinde van New-Foundland gelegen. De kapitein laat een kanonschot lossen, om den agent van het telegraafkantoor kennis te geven dan hij passeert, en wanneer het yacht, waarop die agent zich bevindt, in het gezigt der boot is, geeft de kapitein een sein en werpt de doos in zee, welke door eene boot van het yacht wordt opgevischt. Eenige oogenblikken later komt het yacht te Cape Race aan, van waar de dépêches onmiddelijk naar New-York worden getelegrafeerd.

LAATSTE TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

FRANSCHE.

DE KEIZER AAN DE KEIZERIN,

CAVRIANA 25 *Junij*. — Het is onmogelijk voor alsnog de bijzonderheden van den slag van gister op te geven. — De vijand is gister avond teruggetrokken. — Ik heb den nacht doorgebragt in de kamer die in den beginne van den slag door den keizer van Oostenrijk werd geöccupeerd. — Generaal Neil is Maarschalk van Frankrijk benoemd.

PARIJS 26 *Junij*. — De Oostenrijkers die de Mincio waren overgetrokken om ons met hunne geheele legermagt aan te vallen, hebben al hunne stellingen moeten verlaten en zich op den linker oever van de Mincio moeten terugtrekken. De brug van Goito hebben zij vernield. Het verlies van den vijand moet vreesselijk zijn, doch het onze is veel minder. — Wij hebben 30 stukken genomen en meer dan 7000 gevangenen gemaakt, benevens drie vaandels veroverd. Generaal Neil en zijn corps d'armée hebben zich met roem overladen even als het geheele leger. — Generaal Auger heeft een arm verloren. — Het Sardinische leger heeft den vijand zeer veel afbreuk gedaan, na een hevig gevecht tegen eene sterke overmagt.

OOSTENRIJKSCHE.

Weenen 25 *Junij*.

Eergister trok ons leger op vier plaatsen de Mincio over en stuitte gister bij de Chiese op eene groote overmagt van den vijand. — Na een hardnekkig gevecht van twaalf uren trok ons leger zich over de Mincio terug. Ons hoofdkwartier is te Villafranca.

Verona via Weenen 25 *Junij*.

OFFICIEEL.

Eergister waren Pozzolengo, Solferino en Cavriana door onzen regter vleugel bezet en gister drong onze linker vleugel voort tot Guidizoffo en Castellgoffredo, de vijand voor zich uit drijvende. Het treffen der beide legers had plaats gister ochtend te tien ure. — Onze linker vleugel, onder Generaal Wimpfen, trok voort tot digt bij de Chiese. — In den namiddag werd de heldhaftig verdedigde stad Solferino door den vijand hevig bestormd. — Onze regter vleugel sloeg de Piemontesen af; de orde van ons centrum kon echter niet hersteld worden. — Buitengewoon zware verliezen, eene hevige donderbui, den aanvoer van enorme vijandelijke strijdkrachten tegen onze linkervleugel en het oprukken van zijn hoofdcorps tegen Volta, veroorzaakten laat in den avond onzen aftogt.

SARDINISCHE. 26 *Junij*.

Berigten van 25 dezer, van het hoofd kwartier der geallieerden, melden dat te Solferino een slag is geleverd tegen de Oostenrijkers die door hunnen keizer werden aangevoerd. — De geälliëerden vermeesterden 30 stukken en maakten 6000 krijgsgevangenen en namen verscheidene vaandels. — De Oostenrijkers zijn weder over de Mincio teruggetrokken. — Al de versterkingen des vijands werden genomen.

Turin, 25 Junij. Volgens tijdingen uit Bologna van 23 dezer zijn de Legatien van troepen ontbloot. Een regiment Zwitsers is thans in de Marken; 3000 Karabiniers rukken van Ferrara tegen de in opstand gekomen steden van de Marken op. De bevolking is nagenoeg ongewapend. De Zwitsers hebben te Perugia gruweldaden gepleegd. Verscheidene soldaten, 3 kapiteins en 70 burgers zijn gedood. Het volk wierp in zijne woede uit de bovenramen kokende olie, vuur en gloeijende asch op de hoofden der Zwitsers.

FRANKRIJK.

PARIJS 26 *Junij* des avonds.

De slag bij de Mincio heeft het Oostenrijksche leger

vernield. Niemand hier gelooft dat zij in Italie weder slag kunnen leveren. — Geruchten spreken van 80 stukken vermeesterd, 15000 krijgsgevangen, een gelijk aantal gesneuvelden en even zooveel verdronkenen in de rivier, waar hunne lijken afdrijven om de kanalen van Mantua te verstoppen als eene aankondiging van de komst der Franschen. De spoorweg tusschen Mantua en Verona is opgebroken en is thans de groote Vierhoek in de magt der geällieerden.

De Keizerin Eugenie heeft gister 15000 man van Lijons naar Italie geördonneerd en zal daartoe morgen nog eene divisie worden beschikbaar gesteld. Heden zijn drie regimenten voltigeurs en de nog achtergeblevene Zouaven der garde, van Parijs vertrokken naar de Alpen.

De landing van 40,000 man van de Adriatische vloot wordt elken oogenblik verwacht, en zullen van de zijde van Padua en Vicenza den grooten Vierhoek intrekken om zich bij het leger te voegen.

ENGELAND.

Londen, 25 Junij. De *Times* zegt dat de Pruissische regering besloten heeft aan Frankrijk voorstellen te doen, die, wanneer zij verworpen mogten worden, door zekere maatregelen zullen worden gevolgd.

De *Times* gispt overigens Pruissens politiek en verklaart zich tegen Oostenrijk.

Het blad zegt thans ook, dat geene staking is gekomen in de maritime toerustingen van Engeland.

INGEZONDEN STUKKEN.

In de Soerabayasche courant van 6 dezer raadt een welmeenend *slaven-vriend* aan, dat niemand zich schuldig make aan 't verkoopen van *menschenvleesch*, — maar dat niemand zich ook schuldig make aan *verkeerde* menschlievendheid, door aan 's Lands kas de vergoeding te schenken.

De *slaven-vriend* heeft voorzeker geene slaven, — gezegd lijfeigenen, — dus ook geen *menschenvleesch* gekocht, en ook geene slavenbelasting betaald, en behoeft dus niet onder de *welgezinden* te worden gerekend, die de verkooppenningen voor *menschenvleesch* uit 's Lands kas moeten ontvangen, en op de meest plegtige en *openbare* wijze aan de vrijtegeven slaven ter hand moeten stellen, in geschenk.

De bezitter van eigendommen moet dus zichzelve, — 's lands kas, — zijne aanverwanten benadeelen: — Waarom? — Om aan bedienden een lui en lekker leven, — en aan de maatschappij een aantal gevaarlijke individu's te bezorgen.

Heeft de *slaven-vriend* den maatregel wel eens in vergelijk gebragt met *staatkunde*, — *menschlievendheid* en het *regt van eigendom?*

Zoude hij vermeenen, dat de 670 slaven te Soerabaya, wanneer die eensklaps ieder in 't bezit kwamen van elk p. m. *f* 140, — *eerlijke, zedige, werkzame, brave* vrijen zouden worden? — Wij betwijfelen dit.

Vermeent hij, dat de orde der dienstbare maatschappij niet deels uit haar verband gerukt wordt, door de aanstaande vrijlating der slaven? — Wij vermoeden zulks.

Vermeent hij, dat het *menschlievend* is, zijne kinderen, zich zelve te *ontnemen* en te *onthouden*, een deel zijner bezittingen, — om die prijs te geven, ten einde onorde en zedeloosheid, luiheid en bandietenschap te ondersteunen?

En staan die verkooppenningen voor *menschenvleesch* in verhouding tot de geldelijk gedane opofferingen?

Veronderstel, iemand heeft twee slavenbedienden, van 25—30 jaar oud, gekocht voor, — stelle, *f* 1500:
belasting betaald aan 's Lands kas......... „ 970:
bediendenloon betaald voor diensten,
renten op de koopsom, en ontvangt alsnu
vergoeding, hoogstens.......................... „ 700.—Van een *getrouwe bediende*, — als 't ware het kind des huizes, — wordt een *bandeloos, ontrouw* wezen gevormd. — De klasse der bedienden wordt deels opgelost. — De huisgezinnen, waarin slaven als huisgenooten leven, raken in wanorde. — De eigendommen worden genaderd. — De weldenkende slavenhouders zien eene zorgvolle toekomst voor bediening te gemoet. — De maatschappij ontvangt in haar midden 212 mannen en 250 vrouwen, gewend aan gemak, zorgeloosheid en weinig werk, en dan nog kan men benadeeling van zich zelven, en aansporing tot het kwade wenschen, — alles uit loutere *menschlievendheid!* — Is dit *menschlievend?*

Dit ruikt naar het Binnenhof!
Dáár is men verre van Java!

J. HAGEMAN JCz.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM.

Koffij iets vaster en met eenige meerdere vraag tot iets beneden veilingsprijzen voor Javasoorten, de omzet was echter van geringe beteekenis doordien thans ferm op veilingsprijzen gehouden wordt; van Padang werden 1200 bn. tot $35\frac{1}{2}$ c. afgedaan en voor geelachtig Padang wordt $36\frac{1}{2}$ à 37 c. gevraagd. In de tweede hand werd van Brazil een en ander tot betere prijzen verkocht, doch door de geretireerdheid der houders bleef het aan belangrijke afdoeningen ontbreken.

Thee. De markt is zeer vast gestemd en het artikel tot stijgende prijzen levendig gevraagd, ordinaire Chinesche Congo 92 à 95 c., dito Java 85 à 87 c.

Van **Java-Tabak** werden bij inschrijving afgedaan: 34 pn. P. R., per *Walvisch* en 98 pn., particuliere aanplanting ook per *Walvisch*. Op 24 dezer zullen worden geveild: 1424 pn. Java particuliere aanplanting, en op 30 dezer 1024 pn. Java Blitar, 143 pn. Java, 90 pn. Manilla (Cagayan) en 166 pn. Java.

Suiker in eene zeer willige stemming; men heeft afgedaan: 973 kr. Java, No. $17\frac{1}{2}$ tot *f* $37\frac{1}{4}$, 680 kr. dito No. 17, tot geheimen prijs, 873 kr. dito No. $13\frac{3}{4}$ tot *f* $33\frac{1}{2}$ voetstoots om van boord te ontvangen, 1284 kr. dito No. 11 tot *f* 32, 718 kr. dito No. 18 tot *f* $33\frac{1}{8}$, circa 800 kr. dito in diverse nommers tot Mei-veilingsprijzen en diverse kavelingen uit de laatste veiling tot *f* $1\frac{1}{4}$ à *f* 2 winst, benevens circa 100 vs. Surinaamsch tot *f* 24 à *f* $26\frac{1}{2}$. Nog vonden de volgende afdoeningen plaats: 1119 kr. Java No. 16, ex *Daniel Elfstrand Person* tot *f* $35\frac{3}{4}$, 307 kr. dito No. 11, ex *Nieuw Holland* tot *f* 33, en 638 kr. dito No. 10 à 11, per *Willem de Zwijger* tot *f* 2 boven de laatste veilingsprijzen van boord te ontvangen en diverse partijen Surinaamsch van *f* 27 tot *f* $29\frac{1}{2}$.

Rijst. Uit de eerste hand werden verkocht: 6880 bn. ongep. Java à *f* $6\frac{5}{8}$. Gepelde soorten blijven vast daar de houders ongenegen zijn tot verlangde prijzen af te geven; gep. Necransie *f* 7 à *f* $7\frac{1}{4}$; gep. Rangoon *f* $6\frac{3}{4}$ à *f* 7, Java *f* $7\frac{1}{4}$ à *f* $8\frac{1}{2}$; dito Voorloop *f* $9\frac{1}{2}$ à *f* 10; Tafel *f* 11 à *f* $12\frac{1}{2}$.

Specerijen blijven gedrukt. Van Peper zijn 797 bn. in veiling gebragt; die van $21\frac{1}{2}$ tot 24 c. verkocht zijn.

Banka-Tin iets flaauwer, 200 bl. werden tot *f* 77 gedaan en blijft de stemming op dezen prijs zeer vast, misschien zou men nog iets lager te regt kunnen komen, daar het artikel steeds met veel vraag is, ofschoon niet dringend wordt aangeboden.

Verfwaren. Java-Indigo blijft in dezelfde vaste positie verkeeren, 115 kn. vonden tot vorige prijzen nemers; door de vastere stemming der houders kwamen geene meerdere afdoeningen tot stand. Java-Cochenille met eenige meerdere vraag en werden 30 kn. 1ste en 2de soort tot iets boven veilingsprijs verkocht.

Verfhouten. 80 ton Laguna en 45 ton St. Domingo Campêche werden tot vorige prijzen verkocht. Van Boston zijn 110 ton St. Dom. Compêche aangevoerd, die van boord te ontvangen eene fractie lager te koop zijn: andere soorten zonder vraag en verandering.

Droogerijen. Van Gutta Percha zijn 500 kilo tot geheimen prijs verhandeld. De 330 tobb Japansche Kampher bij inschrijving aangeboden, doch niet toegewezen, zijn sedert uit de hand tot geheimen prijs verkocht. Te Rotterdam vonden 198 Oliphantstanden tot geheimen prijs nemers. De Nederl. Handel-Maatschappij heeft eene veiling aangekondigd, te houden te Amsterdam, den 12 Julij van:

84279 bossen Bindrotting,
liggende aldaar;
77630 bossen Bindrotting,
liggende te *Rotterdam;*
10247 bossen Bindrotting,
liggende te *Dordrecht;*
13856 bossen Bindrotting,
liggende te *Schiedam;*

Huiden vast op prijs, gebrek aan voorraad belemmert echter de omzet, slechts circa 600 st. transparente buffelhuiden werden afgedaan. Behalve de op 22 dezer in veiling 1039 st. Runder en 782 st. Buffel, komen nog 410 st. Buffel, 2357 st. Runder en 20 st. Buffelhuiden bij inschrijving aan de markt.

Arak en Rum. Van het eerste artikel werden tot geheime prijzen verhandeld: 100 legg. per *Eclipse*, en 25 legg. ex *Zwaan*, en van het laatste 28 st. per *Maximiliaan* van Suriname.

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

13 Junij. *Jason*, Lourens, van Java. — 14 Junij. *Hester Adriana*, van Hees, van dito; *Charlemagne*, Brown, van New-Orleans. — 16 Junij. *Tuisco*, Danneman, van New-York. — 17 Junij. *Generaal de Stuers*, Fokkens, van Java. — 20 Junij. *D'Elmina*, Teengs, van dito. — 21 Junij. *S. van Heel*, Dietz, van dito; *Rotsius*, Cook, van New-York. — 22 Junij. *Karel Henricus*, van der Geer, van Java.

Vertrokken.

15 Junij. *Japan*, Muller, naar Batavia; *Johanna Maria*, Wilhelmie, naar dito; *Maria Elizabeth*, Jonker, naar Hongkong. — 19 Junij. *Kosmopoliet*, Bouten, naar Batavia; *Maarten van Rossem*, van Eyck, naar dito. — 25 Junij. *Doelwijk*, Zwart, naar dito; *Vier Gezusters*, Bik, naar dito.

Zeilklaar.

25 Junij. *Cornelia*, de Vries, naar Batavia; *Batavier*, van Straaten, naar dito.

Hellevoetsluis.

Aangekomen.

10 Junij. *Koning en Vaderland*, van Bruggen, van Tjilatjap. — 14 Junij. *Skulda*, Knudsen, van New-York; *Isabella Jones*, Goodburn, van Baltimore; *Activo*, Fraaij, van Nuevitas. — 15 Junij. *Odelia Margaretha*, Hazelhoff, van Java. — 16 Junij. *Valparaiso*, Kok, van dito. — 20 Junij. *Jan van Galen*, de Boer, van dito; *Vertrouwen*, Teensma, van Boston. — 21 Junij. *Jonge Jan*, Pfeiffer, van Batavia; *De Hoop*, Kiers Kok, van New-York; *Sophia*, Maresca, van Boston; *Germania*, Franke, van Baltimore. — 23 Junij. *Henriette*, van Veen, van Batavia; *Yarra*, Graham, van Bombay. — 24 Junij. *Allegonda Jacoba*, Deurholst, van Batavia.

Vertrokken.

14 Junij. *Amerika*, Meermans, naar Suriname. — 19 Junij. *Mississippi*, Allen, naar Baltimore. — 20 Junij. *Alexandrine*, Fitcomb, naar New-York.

Texel.

Aangekomen.

13 Junij. *Pantalon*, Bruynseels, van Java; *Jonkheer Meester van der Wal van Puttershoek*, Lammers, van dito; *Koning Willem III*, Zeijlstra, van dito. — 14 Junij. *Senio*, Swart, van dito; *Anna Justina*, Siedenburg, van dito. — 15 Junij. *Christina Jacqueline*, Bosker, van Buenos-Ayres. — 16 Junij. *Jacob*, Börger, van Java; *Johanna Maria*, Dam, van dito; *Sir Rob. Peel*, Lange, van Padang; *Estafette*, Rietveld, van Bombay. — 23 Junij. *Emilie*, Marker, van Java; *Johanna Christina*, de Boer, van dito.

Vertrokken.

11 Junij. *Prinses Amelie*, Groeneveld, naar Sydney. — 14 Junij. *H. Liduina*, van Brink, naar Hartlepool. — 15 Junij. *Shanghae*, Uitermark, naar Samarang. — 19 Junij. *Benin*, Grafthuis, naar Newcastle. — 20 Junij. *Cornelia*, Jaski, naar Sunderland; *Louise*, Antusch, naar Napels. — 21 Junij. *Baron Forstner van Dambenoy*, Kruymel, naar Batavia; *Elisabeth Johanna*, Teensma, naar Old-Calabar.

Zeilklaar.

24 Junij. *Jan Pieterszoon Koen*, Hugenholtz, naar Batavia; *Diligence*, Smit, naar dito; *Vriesland*, Mispelblom Beijer, naar dito; *Doggersbank*, Kerkhoven, naar dito; *Macasser*, Rip, naar dito.

— Aan den *Moniteur de la Flotte* wordt uit Lissabon het volgende geschreven betreffende het voorgevallene aan boord van het Ned, schip *Alcor*, kapt, van. Oppen, van Rotterdam naar Batavia bestemd, wegens schade te Lissabon binnengeloopen.

„In deze haven (Lissabon) heeft een betreurenswaardig voorval plaats gehad aan boord van het Ned. schip *Alcor*. Dit schip kwam van Rotterdam met ruim 100 soldaten voor het Indische leger aan boord. Deze soldaten waren Franschen, Belgen, Duitschers en Hollanders. Het schip was lek en kwam te Lissabon om te repareren.

„Op den oogenblik dat verscheidene der soldaten aten, beval de kapitein hun op te staan om te gaan pompen of eenige andere dienst te verrigten; de soldaten antwoordden echter dat zij, zich thans in de haven bevindende, niet verpligt waren de van hen verlangde dienst te verrigten. Het geschil werd al heviger. De kapitein riep de Hollanders te hulp en alstoen ontstond een betreurenswaardig conflict. Een Franschman werd door een schot gedood, terwijl vier of vijf anderen min of meer zwaar gekwetst werden. Eenige der strijdenden sprongen in het water om zoo doende te ontvlugten.

„Het schip lag voor *La Jonquière* ten anker; de twist werd gehoord en de dienstdoende officier aan boord van de brik *Senhora del Pilar* liet als maatregel van voorzorg een sloep met gewapenden in gereedheid brengen. Kort daarna hoorde men geweerschoten aan boord van de Alcor lossen, welk schip de noodvlag heesch.

„De Portugesche officier vroeg alsnu of hij hulp kon verleenen, waarop de kapitein van de Alcor hem verzocht dertien manschappen te laten halen, die tegen hem in opstand waren gekomen en die hij reeds gebonden had. Men zegt dat twee of drie van hen, die in het water zijn gesprongen verdronken zijn."

Het fregatschip Bilderdijk, kapt. Löschen, zal in het begin van de aanstaande maand van hier naar Lissabon vertrekken, om aldaar het detachement troepen, dat zich aan boord van de *Alcor* bevindt overtenemen en deze alsdan verder naar hunne bestemming te vervoeren.

Ontdekking van eene rots op de Westkust van Afrika.

— Kapitein Jones, voerende het Amerikaansche schip *James W. Paige*, van Monrovia (Kust van Afrika) te New-York aangekomen, rapporteert dat hij, op 17° 55', NB. en 23° 34' WL eene, op de kaart niet aangewezene, rots ontdekt heeft, waaraan hij den naam van Louisa heeft gegeven.

Deze rots is een voet boven het vlak der zee verheven, circa 100 voet lang, 50 voet breed en van eene donker bruine kleur. Rondom dezelve is het water troebel en vol met kleine diertjes en zeeplanten. Het dieplood vond op 100 vadem, langs de geheele rots geen grond.

Een schip kan, zelfs bij klaren dag, deze rots op korten afstand passeren, zonder haar te zien, aangezien de zee in die streken meestal kalm is.

Scheepstijdingen.

ROTTERDAM, 25 *Junij* 1859.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn 16 dezer bevracht de navolgende 16 schepen, als:

Terug op Rotterdam: Hendrik Jan, kapitein J. van der Meyden; *Copernicus*, L. Visser; *Per Aspera ad Astra*, J. Admiraal; *Pieter Schoenmakers*, J. J. van Varelen; *Johannes Hendrikus Ferdinand*, G. H. Lodewijks; *Samuel Hendrikus*, A. G. Bouten, en *Henriette Wilhelmine*, J. H. Bock qq.

Terug op Amsterdam: Sara Alida Maria, kapitein S. Stavert; *Nederland en Oranje*, P. C. Rosier; *E. W. van Dam van Isselt*, J. C. Kolm; *Goede Verwachting*, W. N. van Lindonk; *Dirk Arnold*, K. C. de Veer; *Hollandia*, C. C. Ruige; *Ferdinand en Louis*, J. K. de Weerd; *Maleijer*, P. R. Bok; *Nieuw-Lekkerland*, M. B. Hoffman (de beide laatste van Rotterdam.

— Volgens brief van kapitein Grivel, voerende het schip *Sumatra*, van Amsterdam naar Batavia, in dato Portsmouth 5 Junij, was de laatste bekomen schade (*zie ons vorig nommer*), na gehouden inspectie bevonden van weinig belang te zijn, zoodat hij dacht, met het volgende springtij de helling te kunnen verlaten, om de lading weder in te nemen.

De *Sumatra* is door het admiraliteitshof veroordeeld om een som van £ 350 te betalen, aan de stoomboot *Lyons*, voor het binnenslepen ter reede van Cowes op 1 Maart ll.

Gepraaide Schepen.

15 April, op de 17° 44' NBr. en 26° 10' WL., *Johan*, Laseur, van Rotterdam naar Batavia; op 24° ZBr. en 3° 5' OL., *Eva Johanna*, van Bochove, van Batavia naar Amsterdam. — 17 April, op 0° 22' NB. en 22° 34 WL. *Nederland & Oranje*, Rozier, van Newport naar Adelaide. — 21 April, op 2° 40' NB. en 20° 20' WL., *President Ram*, Ulrich, van Rotterdam naar Batavia. — 21 April, op 5° 47' ZBr. en 16° 30' WL., *Jan van Hoorn*, Möls, van Java naar Dordrecht. — 24 April, op 0° Br. en 23° WL., *Admiraal van Heemskerk*, Koning, van Rotterdam naar Batavia. — 27 April, op 1° NB. en 27° WL. *Anthonia Petronella*, Voorendijk, van Amsterdam naar Batavia. — 2 Mei, op 0° 6' ZB. en 21° 16' WL., *Marianne*, Grönbeck, van Soerabaya naar Amsterdam. — 18 op 9° NB. en 30° WL., *Abel Tasman*, Rijken, van Batavia naar Rotterdam. — 25 Mei, op 39° 40' NB. en 40° WL., *Nederland*, de Ruiter, van Rotterdam naar Java. — 27 Mei, op 35° NBr. en 48° WL., *Voorwaarts*, Bus, van Java naar Hamburg. — 29 Mei op 40° NB. en 23° WL., *Buitenzorg*, Ruhaak, van Newcastle naar Batavia. — 9 Junij, op 29° NB. en 42° OL., *Anna*, van der Valk, van Java naar Amsterdam. — 11 Junij, bij Goudstaart, *Nederwaard*, Kwakkelstein, van Amsterdam naar Soerabaya; op 48° NB. en 6° 50' WL., *Tonia*, Zeeman, van Rotterdam naar Batavia; op 47° NB. 9° 40' WL., *Hendrina*, Pompe, van Newcastle naar Hongkong. — 15 Junij, op 47° NBr. en 13° WL. *Sirius*, Mulder, van Amsterdam naar Batavia.

Schepen in Lading.

ROTTERDAM.

Batavia, *Elise Susanne*, van Boven Fagg. — *Copernicus*, Visser. — *Diligentia*, van Bentveld. — *Hendrik Jan*, van der Meijden.

Batavia en **Samarang**, *Paul Johan*, Kooy. — *Nederland & Oranje*, van Ruyven.

Batavia en **Soerabaya**, *Rotterdam*, Poort.

Batavia, **Samarang** en **Soerabaya**, *Johan Lodewijk*, van der Waal. — *Hollandia*, Wap.

Padang, *Staat Helena*, Sterkenburg

Japan, *Krimpen a/d. Lek*, Ouwehand.

New-York, *Willem. Nelson*, Wood. — *Charlemagne*, Brown, *J. C. Jones*, Woodburn.

Boston, *Radiant*, Flinn. — *Leila*, Haynes.

AMSTERDAM.

Batavia, *Nieuw-Holland*, Tuk. — *Decima*, Akkerman.

Batavia en **Samarang**, *Cornelis Houtman*, Rolman.

Batavia en **Soerabaya**, *Graaf Dirk III*, Rotgans.

Batavia, **Samarang** en **Soerabaya**, *Amstel*, Rademaker. — *Schoonverbond*, Borchers. — *Jacob* Borger.

Japan, *Professor Suringar*, Sneltjes.

Kaap de Goede Hoop, *Estafette*, Rietveld.

Suriname, *Wilhelmina*, Klint — *Johan Hermanus*, Wijgers. — *Maximiliaan*, Schill. — *Plantage Dordrecht*, Brakke.

Curaçao, *Raphael*, van der Velde Smit.
Liverno, *Henrica*, Strackholder. — *Mathilde*, Fekkes.
Genua, *Tweelingzuster*, Carst.

Aangekomen Passagiers.

Van **Java:**

Per *Jason*, kapitein Lourens: De heeren: van der Plas, met echtgenoot en 3 kinderen, president der weeskamer; Grol, echtgenoot en 2 kinderen, directeur der telegraphie; Weitsel, echtgenoot en 1 kind, kapitein der inf. Boom, echtgenoot en 1 kind, luitenant ter zee 1ste klasse. Jones, echtgenoot en 1 kind, kapitein ter koopvaardij; van der Horst, adjudant president; Rendirs, particulier; van der Smissen, kolonel. Mevrouw Sijthoff en 3 kinderen, 2 gepasp, militairen, 4 Javaansche bedienden.

Per *Jonkheer van der Wal van Puttershoek*, kapitein Lammers: Mevrw. J. Caron en Zoon, twee jonge heeren Ohl.

Per *Koning Willem III*, kapitein Zeijlstra: de heer N. F. van Driessehen, echtgenoot en 4 kinderen, Mevrouw de Wed. F. Wessels en 2 kinderen.

Per *Johanna Christina*, kapitein de Boer: Mevrouw Nieuwenhuys en 3 kinderen; kapitein Thomas en echtgenoot.

Per *Generaal de Stuers*, kapitein Fokkens: De heeren J. C. Steinmets. majoor bij het het Oost-I. leger; E. F. van Bassen Jongbloed, kapitein P. Peereboom, kapitein en echtgenoot; J. Stroo Westerman, kapitein en echtgenoot; de Quay, kapitein met echtgenoot en twee kinderen; Thurkow, particulier en echtgenoot; Mevrouw de wed. Thurkow, en twee kinderen; de jonge heer Wermuth en twee Javaansche bedienden.

Per *Senior*, kapitein Swart: De heer P. W. van Heemskerk.

Per *Anna Justina*, kapitein Siedenburg: De heer A. G. Albrecht.

Vertrokken Passagiers.

naar **Batavia:**

Per *Kosmopoliet*, kapitein J. Bouten: De heeren: J. Kuyt, echtgenoot en 2 jonge jufvrouwen; A. H. Beijer en echtgenoot; Dr. C. L. Vlaanderen, met echtgenoot en 3 kinderen; Noltheniua en echtgenoot; F. H. de Famars Testas, M. A. Lens, J. H Vorstman, G. A. Ritsema, J. L. de Haan, M. M. van den Heuvel, H. Olie, E. J. Parese, twee heeren Enschedé; de dames Bokhoven, P. C. Bakker en H. L. Hupscher; twee Javaansche bedienden van den heer van Heeckeren van Walien.

Per *Baron Forstner van Dambenoy:* De heer S. C. van der Bent en twee dames Barends.

Naar **Samarang:**

Per *Shanghae*, kapitein Uitermark: De heer C. Voskuijl.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN

Bevallen:

E. D. A. Rappard geb. Rutering D. Batavia. — J. Goddeaus geb Chalot D. Tagal 20 Julij. — A. A. Kniphorst geb. Cornets de Groot D. Bezoekie 28 Julij. — C. J. Varenkamp geb. Westerman D. Batavia 2 Augustus. — C. Schömers geb. Stavers Z. Soerakarta 28 Julij. — J. Belle geb. de Bruin Z. Batavia 27 Julij.

Getrouwd:

F. W. E. Behrens met A. C. Carels Cheribon 18 Julij.

Overleden:

C. Sickesz Z. gep. Majr. der inf. Pekalongan 27 Julij.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*
Augustus	6	Nederl. Ind.	Little Tot	Katjoong	Passoeroewan.
„	7	Z. M.	Stoomschip Soembing	Luit. t/z 1 kl. A. J. Kroef	Batavia.
„	8	Nederl. Ind.	Carolina	Pa Robia	Passoeroewan.
„	—	„ „	Stoomschip Ambon	W. Vogel	Batavia.
„	8	Nederlandsche	Oosterling	J. H. Walter	„
„	—	„	Factorij	J. Janzen	„
„	—	Nederl. Ind.	Foolkool Haer	Said Mooks. b. Abd. b. S. Aboebakar	Pekalongan.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Augustus	6	Nederlandsche	Landbouw	P. A. Kleinenberg	Batavia via Samarang en Tagal.
„	7	Nederl. Ind.	Venus	Kerts	Balie badong.
„	—	„ „	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia via Samarang.
„	—	Nederlandsche	Gelderland	D. Crap Hellingman	Nederland via Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Fathal haer	Sech Abdul bin Said Beledram	Sumanap.
„	9	Nederlandsche	Elisabeth Antoinette	H. A. Besier	Nederland via Pasoeroean en Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Heng Aan	Hadjie Saman	Sumbawa.
„	—	Nederlandsche	Eugenie	E. J. Bargman	Nederland via Samarang.
„	10	Nederl. Ind.	Makasser	A. G. Bosch	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	Little Tot	Katjoong	Pasoeroewan.
„	9	Nederlandsche	Esther	A. van Rhoon	Ternate.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
„	Landbouw	Kleijnenberg	„	„ „ „ „
Amerikaansche	Homer	Ellius	„	„ „ „ „
„	Spitfire	J. W. Areij	„	„ „ „ „
Engelsche	Amelia Breillat	J. Morris	Batavia	„ „ „ „
Hamburgsche	Magdalena	Harwichsen	Nederland	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Zweedsche	Götheborg	Björk	„	„ „ „ „ „
Pruisische	Nord	E. Lange	Cowes	„ „ „ „ „
„	West	Pust	„	„ „ „ „ „
Zweedsche	Toreforrs	Jansson	„	„ „ „ „ „
Pruisische	Der Sud	Matchouw	„	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Osiris	Cramer	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	Zeenimph	Witsen Elias	„	„ „ „
„	Arcadia	Greefkes	„	„ „ „
„	Baron van Hardenbroek	Hennij	„	„ „ „
„	Gelderland	Crap Hellingman	„	„ „ „
„	Jacqueline en Elise	Sikkens	Australia	„ „ „
„	Arlequin	Singer	Onbepaald	„ „ „
„	Dolfijn	Brandligt	„	„ „ „
„	Arij Scheffer	Kunst	„	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Commissaris des Konings van der Heim	Van Zanten	„	„ „ „ „ „ „
„	Jeannette Agatha	Cleijndert	„	„ „ „ „ „ „
„	Cornelia Geertruida	Hoeksma	„	„ „ „ „ „ „
„	Brouwershaven	Jansen	„	„ „ „ „ „ „
„	Prins Maurits	J. J. Bart	„	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Pauline	T. K. Veldman	„	„ „ „ „
„	Elisabeth en Antoinette	H. A. Besier	„	„ „ „ „
„	Neptunus	P. Schuurman	Nederland	„ „ „ „
„	Henriette Maria	De Boer	„	„ „ „ „
„	Minister van Hall	O. de Haas	„	Hill Broekman & Co.
„	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
„	China	G. G. Luttenberg	Amsterdam	P. Kervel & Co.
„	Celeritas	Wagner	„	„ „ „ „
Hanoversche	Esperance	H. A. Feijen	Te bevrachting	„ „ „ „
Oldenburg	Von Berg	B. A. Muller	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Tagal	Göbel	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	Eugénie	Bargman	Nederl. via Samarang.	„ „ „ „ „
„	Helmers	Messen	Onbepaald	„ „ „ „ „
„	Meteor	Saly	Loasende	McMillan Marten & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, de heeren Stok en familie, Kellerman, Essers, Bernard, Eisinger, Demmenie, Alfonso de Castro, Coenen, Neijs, Steinfeldt, Vetter, Tobias, Tal, mevr. van Swieten, mevr. Deighton, met 3 kinderen, mejufv. Koster, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren J. Banck, E. Smit de Vonshire, mevr. Lunel. Z. M. troepen en bannelingen; — Met het Ned. Ind. stoomschip *Macassar*, Z. M. troepen en benenlingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Onrust, Phoenix en Soembing; de schepen Arij Scheffer, de Stad Schiedam, Prins Maurits, Osiris, Faidul Mobarak, Neptunus, Der Nord, Henriette Maria, Spitfire, Johann Martin en der Sud; de stoomschepen Palembang en Ambon; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Banka, Marion Macentyre, Zeenimph, Johannes Hendrikus Ferdinand, Samuel Hendrikus, Tagal, Aegidia en Paulina, Commissaris des Konings van der Heim Fathol Madjiet, Jeannette en Agatha, Baron van Hardenbroek, Minister van Hall, Dorothea Henriette, Salma, Homer, Pictura, Magdalena, Jan Schouten, Gelderland, China, Toreforsfors, Meteor, Celeritas Arlequin, Alnoer, Brouwers Haven, Oosterling en Factorij; de brikken So-Ootdin, Fathal Hair, Cornelia Geertruida, Jacquelina en Elise, Talsum, Dolfijn Fatal Salam, Amelia Breillat en Reinhardt; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Hing Thay, Helmers, Bil Madjiet en Carolina; de kotter Klara.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

1 Augustus. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. KATJOONG, van Soerabaija.

3 Augustus. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. PA ROBIJA, van Soerabaija.

4 Augustus. Het Ned. schip *Amsterdam*; gezagv. D. HERDERSCHEE, van Soerabaija.

VERTROKKEN.

30 Julij. De Ned. Ind. brik *El-Ijezer*, gezagv. SAID ABDULLA BINSALIM, naar Sumbawa.

30 Julij. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. MARDAM, naar Soerabaija.

1 Augustus. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. KATJOONG, naar Probolingo.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Het Nederlandsche schip Amsterdam; de kotter Mad Mira; de schoener Carolina.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 8sten tot en met den 10den Augustus 1859.

AANVOER.

Van Timorkoepang per de Ned. Ind. schoener *Reinhard*, gezagv. J. W BERKELBACH, agent W. H. NASH.

21 picols karbouw hooren, 90 collies en 31 picols was, $83^{96}/_{100}$ picols sandelhout, 55 paarden, W. H. Nash.

Van Batavia per het stoomschip *Ambon*, gezagv. W. VOGEL, agenten B. KOPERSMIT & Co.

2 kistjes diverse goederen, MAJOR MATZEN & Co; 113 kisten manufacturen, 48 kisten roode wijn, 25 kisten liqueuren, 1 kistje regaal, 10 collies koopmanschappen; Order; en eenige goederen bestemd voor de MOLUCCOS.

Van Batavia per het Ned. schip *Oosterling*, gezagv. J. H. WALTER, agent N. H. M.

18 pakken nachtspiegels, 1 kist koperwerk, ADAM & Co; 22 collies koopmanschappen, VAN RIJCK; 24 kistjes kommetjes, 50 stellen bloempotten, 59 stellen koffers. 14 collies koopmanschappen, GEZAGVOERDER, en eenige goederen bestemd voor Macassar.

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang per het Ned. schip *Eugenie*, gezagv. BARGMAN.

$6000^{89}/_{100}$ picols suiker, $500^{072}/_{1000}$ picols noten, $101^{800}/_{1000}$ picols suiker, 80 picols rotting N. H. M.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. LOWIS.

6 kisten Boeken, etc. 5 kisten modewaren, B. J. VAN ECK & Co; 100 vaatjes boter, P. KERVEL & Co; 4 kisten eau de cologne, SCHIMMELPENNINCK & Co; 2 kisten jav. sigaren, JOHAN; 3 kisten provisien, 1 kist wagentuigen, 1 picol aardappelen en kleinigheden, FRASER EATON & Co.

Naar Sumbawa via Balie per de Ned. Ind. schoener *Hing Aan*, gezagv. HADJIE OSMAN.

50 krandjang gambier, 9 kisten amfioen, TAN BINDJANG; 1 kisten chitzen, McMILLAN MARTEN & Co; 2 kisten lijnwaden, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 15 kisten lijnwaden en kleinigheden, FRASER EATON & Co.

Naar Nedenland via Batavia per het Ned. schip *Gerderland*, gezagv. CRAP HELLINGMAN.

$5002^{25}/_{100}$ picols suiker, 3775 picols koffij, 253 kisten indigo, 90 pic. rotting, N. H. M.; 1 vaatje gez. spek, DE GRAAFF.

Naar Nederland via Passaroeang en Batavia per het Ned. schip *Elisabeth Antoinette*, gezagv. BESIER.

6000 picols rijst, $180^{10}/_{100}$ picols rotting, SCHIMMELPENNINCK & Co.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Macassar*, gezagv. BOSCH.

1 kist regaal, W. CORES DE VRIES.

Marktprijzen.

SUIKER. *f* 15 à *f* $16^1/_2$.
KOFFIJ.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 125 à *f* 140.—
id. (WITTE) „ „ *f* 160 à *f* 170.—
KOEHUIDEN per picol
ARAK per legger *f* 60.—
OLIE (KLAPPER)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTAN
ROTTING *f* 8 à *f* 9.—
WISSELKOERS. Holl. pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 14den Augustus 1859.
's Morgens ten half negen ure.
DOOPSBEDIENING.
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST

Zaturdag den 13den Augustus 1859.
VIGILIE en VASTENDAG.

Zondag den 14den Augustus 1859.
Des morgens ten half negen ure.

Maandag den 15den Augustus 1859.
FEESTDAG VAN O. L. V. HEMELVAART.
Des morgens ten zeven ure, en ten half negen ure.

CORRESPONDENTIE.

Reeds onderscheidene malen kwamen bij ons bemerkingen in over de weinige inschikkelijkheid die bij militaire evolutiën of marschen op de publieke wegen, dikwijls zelfs in de stad, wordt in acht genomen, zoodat dikwerf de wegen geheel worden versperd en men bij zulke gelegenheden, wanneer men met paarden rijdt die een weinig vurig zijn, dikwijls in gevaar komt van een ongeluk te krijgen.

X. meent dat deze handelwijze in strijd is met de ter zake bestaande voorschriften en verzoekt ons daarop langs dezen weg de aandacht van korpskommandanten te vestigen.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.